

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, GEGUŽĖS – MAY 29, 2009 Vol. C Nr. 101 Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-28-09

PERIODICALS

Vilnius, gegužės 28 d. (BNS) – Artėjant Europos Parlamentaro (EP) rinkimams savo žodį tarė ir Lietuvos katalikų bažnyčios vyskupų konferencija. LVK paskelbė kreipimąsi, kuriuo ragina žmones dalyvauti rinkimuose, taip pat nurodo, kokius politikus norėtų matyti Europarlamente. „Nors EP atrodo žmonėms labai tolimas, bet visa tai, kas ten svarstoma, atsiliepia visai Europai. Todėl labai svarbu, kad ten pasiųstume tokius deputatus, kurie gintų tai, ką reikia ginti – šeimą, tėvų religiją ir tautinę kultūrą. Lietuvos atstovams turėtų būti svarbu, ar Europa išliks krikščioniška“, – sakė LVK pirmininkas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

Lietuvoje renkama 12 europarlamentarų. Rinkimai į naujos kadencijos 736 vietų EP Lietuvoje vyks birželio 7 d. LR Čikagos generaliniame konsulate balsuoti galima jau dabar, o birželio 6–7 d. bus galima balsuoti ne tik konsulate, bet ir Jaunimo centre bei PLC. **LR Čikagos generalinio konsulato** nuotr.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

D. Grybauskaitei įteiktas prezidentės pažymėjimas

Vilnius, gegužės 28 d. (ELTA) – Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) įteikė Daliai Grybauskaitei jos išrinkimą valstybės vadove liudijantį pažymėjimą.

„Esu atvira visoms politinėms jėgoms ir ypač parlamentinėms politinėms jėgoms, su kuriomis būsiu atvira ir norėsiu tikrai dirbti Lietuvos interesų, Lietuvos labui šiuo sunkiu laikotarpiu, kurį reikės valdyti, tvarkyti visiems kartu. Tai didelės atsakomybės jausmas, kurį man žmonės suteikė ir nori, kad aš tą atsakomybę prisiimčiau kartu su visais Lietuvos politikais“, – pažymėjimo įteikimo iškilnėse sakė D. Grybauskaitė.

Emigracija Europos Sąjungai naudinga

Vilnius, gegužės 28 d. (Bernardinai.lt) – Kasmet emigrantai iš Rytų Europos į Vakarų Europos Sąjungos (ES) ūkiui atneša 5 mlrd. eurų – tai sudaro beveik 0,8 proc. Bendrijos bendrojo vidaus produkto (BVP).

Tokių išpūdingą skaičių patvirtino Europos Komisijos (EK) užsakytas tyrimas. Nors dabartinė ūkio krizė

sulėtino migraciją, padėties Vakarų Europoje pagerėjimas turėtų sukelti dar vieną migracijos bangą iš rytinės žemyno dalies į vakarinę ir iki 2020 m. ES BVP dėl to gali padidėti dar 50 mlrd. eurų.

„Mūsų duomenimis, dabartinės imigracinės galimybės iš naujųjų ES narių sudaro apie 50 proc. Jei taip

yra iš tikrųjų, BVP prieaugis dėl emigracijos iš naujųjų ES narių į 15 metų narių iki 2020 m. turėtų padvigubėti – tuomet dar prisidės 50 mlrd. eurų“, – rašoma EK ataskaitoje.

Dokumente taip pat nurodoma, kad nuo 2004 iki 2007 m. iš Lietuvos, Lenkijos ir kitų naujųjų ES narių į Vakarų Europą **Nukelta į 6 psl.**

V. Ušackas pasiūlė įvertinti totalitarinių režimų nusikaltimus

ASEAN – regioninė organizacija, vienijanti 10 Pietryčių Azijos valstybių. **URM** nuotr.

Vilnius/Pnompenis, gegužės 28 d. (ELTA) – Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas Kambodžos sostinėje Pnompenyje dalyvaudamas XVII Europos Sąjungos (ES) ir Pietryčių Azijos tautų asociacijos (ASEAN) užsienio reikalų ministrų susitikime, pagerbė Pol Poto vadovaujamų komunistinių Raudonųjų khmerų vykdyto genocido aukas.

Lietuvos diplomatinės vadovas apsilankė Pnompenio genocido muziejuje. V. Ušackas sakė, kad svarbu įamžinti komunistinių režimų aukų

atminimą ir perteikti jaunajai kartai žinią apie komunistinės ideologijos persunktų režimų žiaurumą, nepriklausomai nuo geografinės – Kambodžoje ar buvusioje Sovietų Sąjungos teritorijoje.

ES ir ASEAN užsienio reikalų ministrams susitikime Lietuvos diplomatinės vadovas pažymėjo, kad vaizdai, kuriuos jis pamatė Genocido muziejuje, primena tai, ką išgyveno Europa fašizmo ir komunistinio režimų metu. Ministras pasiūlė į ES ir ASEAN darbotvarkę įtraukti klausimą

dėl totalitarinių režimų nusikaltimų žmonijai įvertinimo.

1975–1979 m. vadovaujant P. Potui, Kambodžoje buvo nukankinta, nužudyta arba mirė nuo skurdo ir bado apie 1,7 mln. žmonių. Kambodža tik dabar pradėjo vykdyti teisingumą. 2003 m. su Jungtinėmis Tautomis buvo pasirašytas susitarimas įsteigti Raudonųjų khmerų tribunolą išliksiantiems genocido laikų vadovams teisti. Pnompenyje Lietuvos užsienio reikalų ministras taip pat susitiko su Malaizijos, Filipinų ir Tailando užsienio reikalų ministrais. ES ir ASEAN valstybių užsienio reikalų ministrus priėmė Kambodžos karalius Preah Bat Samdeah Preah.

Per plenarinę sesiją, skirtą saugumo klausimams, V. Ušackas kalbėjo apie kovą su prekyba žmonėmis. „Prekyba žmonėmis pasiekė epidemijos lygį: kasmet daugiau nei 4 mln. žmonių tampa prekybos žmonėmis aukomis“, – sakė ministras, kviesdamas Azijos valstybes prisijungti prie žmogaus teises reguliuojančių juridinių priemonių ir suvienyti jėgas kovojant su viena skaudžiausių XXI a. problemų.

Šiame numeryje:

- Sporto naujienos. Futbolas. Beisbolas (p. 2, 8)
- Rinkimai į EP (III) (p. 3, 9)
- Krepšinis – sporto, šeimų ir lietuvių šventė (p. 4)
- „Šokame su žvaigždėmis“ – nepakartojamo grožio spektaklis (p. 5)
- LF parama keliauja į Texas (p. 5)
- Atsiminimai (27) (p. 9)
- Gyd. S. Biežiui – 120 (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.50 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Šį kartą akys užkliuvo už Tampa Bay, Florida valstijoje leidžiamo internetinio laikraščio straipsnio apie 11 metų lietuvaite Koriną, kuri štai jau beveik pusę metų kiekvieną rytą prieš pamokas mokyklos kieme iškelia Jungtinių Amerikos Valstijų vėliavą. Žurnalistė Donna Winchester savo straipsnyje „Call of duty comes to end“ pastebi, jog šešerių metų į JAV atkeliavusi Korina vėliavos iškėlimą laiko labai svarbiu darbu ir šią užduotį atlieka su dideliu malonumu ir pasididžiavimu. Puikiai žinome, jog tokių lietuviukų kaip Korina, Amerikoje yra ne vienas – amerikietišiose mokyklose jie išmoksta gerbti šios šalies vėliavą ir kitus valstybinius simbolius. Būtų gerai, jei mums padedant meilė ir pagarba tų lietuviukų širdyse rusentų ir lietuviškai trispalvei.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

Čikagos „Lituanica“ vyksta į Philadelphia, PA

„Lituanicos“ vyrų futbolo vienuolikė šį savaitgalį važiuos į Philadelphia, PA, kur yra ruošiamas didelis futbolo turnyras. Jau užsiregis-

travusios 9 komandos, kurios varžysis gegužės 30 d. įvyksiančiame turnyre. Dauguma komandų bus iš JAV rytinio pakraščio.

Informaciją apie Šiaurės Amerikos Lietuvių futbolo turnyrą galite rasti interneto puslapyje adresu: www.PhilaFutbolas.com

Čikagos „Fire“ vėl laimėjo

Po daugelio lygiųjų Čikagos „Fire“ profesionalų futbolo komanda praėjusį sekmadienį East Rutherford, NJ, įvykusiose rungtynėse įveikė New York „Red Bulls“ komandą rezultatu 1:0. Čikagiečių naudai 45-ąją minutę įvartį pelnė Chris Rolfe.

Dabar čikagiečiai po 10 ratų turi

4 pergales ir 6 lygiąsias bei eina be pralaimėjimų. „Fire“ sąskaitoje 18 taškų, įvarčių santykis 17:11. Antroje vietoje yra „D.C. United“ su 16 taškų. Tiek pat taškų turi „Toronto FC“, kurią čikagiečiai įveikė praėjusią savaitę.

Įdomios futbolo rungtynės Čikagoje

Netrukus – birželio 6 d. Čikagos „Soldier Field“ stadione įvyks Tarpvalstybinės futbolo rungtynės tarp JAV ir Hondūro vyrų rinktinių. Tai bus atrankinis susitikimas dėl patekimo į 2010 metų Pasaulio futbolo pirmenybių baigiamąjį ratą.

Nepaisant to, kad JAV futbolo rinktinė šiose rungtynėse yra numylėtiniai, daugelis Vidurio ir Pietų Amerikos valstybinių komandų ame-

rikiečiams lengvai nepasiduoda ir parodo gražų žaidimą.

Šių rungtynių pradžia 7 val. vakaro ir čia tikimasi atkaklios kovos.

Tą pačią dieną Marijampolės naujame stadione panašias atrankos rungtynes žais Lietuvos futbolo rinktinė su pajėgia Rumunijos valstybine komanda. Reikia pasakyti, jog pirmame rate išvykoje lietuviams pasisekė išplėsti pergalę 3:0.

BEISBOLAS

Kaip pasiseks Lietuvos beisbolo komandoms?

Birželio pradžioje į Ameriką atskrenda dvi beisbolo komandos iš Lietuvos. Viena, vyresnioji komanda, „Lituanica“ – iš Kauno, antroji – Lietuvos rinktinės komanda (vaikai iki 14 metų).

„Lituanica“ žais Illinois ir Iowa valstijose, o rinktinės komanda – Continental Cup turnyre Cleveland, Ohio. Į šį turnyrą atvažiuoja komandos iš visos Amerikos, dalyvaus ir tarptautinės komandos.

„Lituanica“ 2005 ir 2008 metais laimėjo Europos B taurės turnyrus. Dabartinė komanda turi keturis perspektyvius žaidėjus, kurie jau yra atkreipę Amerikos trenerių ir net pro-

fesionalių komandų dėmesį. Šie treneriai-skautai seks šių žaidėjų žaidimą per visą jų kelionę JAV.

Rinktinės komanda turi talentingų žaidėjų, kalbama, kad šiame turnyre ir šių metų Europos Taurės čempionate ji gali pasiekti gerų rezultatų.

Nors beisbolas Lietuvoje yra žaidžiamas beveik 21 metus, jis vis dar nėra populiarus sporto šaka. Tad organizatoriai nori parodyti, kad Lietuvos beisbolas yra jau pasiekęs gana aukštą lygį. Žaisdami prieš stiprias amerikiečių komandas, kurios turi daug didesnį patyrimą šioje sporto šakoje, lietuviai turės gerą progą pa-

Vilniaus „Vėtra“ pirmauja Lietuvos A lygoje

Po gegužės 26 d. sužaisito 8-ojo rato Lietuvos A futbolo lygoje pasikeitė pirmaujantieji. Į pirmąją vietą išsiveržė Vilniaus „Vėtra“, kuri Kaune įveikė (2:0) paskutinėje vietoje esančią „LKKA-Teledema“ komandą. O Marijampolės „Sūduva“, buvusi pirmenybinės lentelės viršūnėje, prarado du taškus, lygiomis (0:0) išvykoje sužaidusi su Gargždų „Banga“. Marijampoliečiai beveik visą rungtynių laiką turėjo žaisti dešimtyje, nes jau 13-tą minutę iš aikštės buvo išvartytas jų žaidėjas Mantas Samusiovas.

Po antradienio rungtynių „Vėtra“ yra surinkusi 19 taškų, „Sūduva“ turi 18-ka. Trečioje vietoje eina Panevėžio „Ekranas“ (15), o „Šiauliai“ (9) stovi ketvirtyje vietoje. Toliau seka Tauragės „Tauras“ (8), Gargždų „Banga“ (8), Pakruojo „Kruoja“ (6), „LKKA-Teledema“ – 5.

I lygoje pirmauja „Mažeikiai“

Lietuvos I futbolo lygoje po 6 ratų pirmauja debutantai – „Mažeikių“ vienuolikė, kuri turi 12 taškų. Po jos eina vienu tašku atsilikęs Vilniaus „Žalgiris“, o trečioje – Alytaus „Alytis“ (10 tšk.).

Mindaugas Panka gerai pasirodė Lenkijoje

M. Panka, kuris atstovauja Lenkijos Lodzės „Widzew“ komandai, sekmadienį įvykusiose I lygos rungtynėse įmušė įvartį rungtynėse su Pruškovo „Znicz“ komanda. Lietuvos komanda (beje, joje žaidžia dar vienas lietuvis Darvydas Šernas) laimėjo 2:0 ir užsitikrino vietą kitame sezone Lenkijos aukščiausioje lygoje – „Ekstraklasa“.

rodyti savo sugebėjimus.

Visi beisbolo sirgaliai, visi sporto mėgėjai yra kviečiami atvažiuoti į lietuvių beisbolininkų rungtynes ir patys pamatyti, kokią lygį yra pasiekusios Lietuvos geriausios beisbolo komandos.

„Lithuanicos“ tvarkaraštis:

Birželio 8 d. – atskrenda į Čikagą.

Birželio 10 d. – Chicago „White Sox“ ir Detroit „Tigers“ žaidynės.

Birželio 11 d. – Chicago „White Sox“ ir Detroit „Tigers“ žaidynės.

Birželio 12 d., penktadienį, – „Lituanica“ prieš Chicago „Wildcats“, Milothian, Illinois (Chicago).

Birželio 15 d., pirmadienį, – „Lituanica“ prieš „Lexington Snipes“, Bloomington, IL.

Birželio 16 d., antradienį, – „Lituanica“ prieš „Milan Legion“, Sherrard, IL.

Birželio 18 d., ketvirtadienį, – „Lituanica“ prieš QC 76 in Moline, IL.

Birželio 20 d., šeštadienį, – „Lituanica“ prieš „Clinto Mudcats“ – vieta dar nenustatyta.

Birželio 21 d., sekmadienį, – „Lituanica“ prieš „Rockridge Legion“, Reynolds, IL

Birželio 23 d., antradienį, – „Lituanica“ prieš QC 76, Moline, IL.

Birželio 24 d., trečiadienį, – skrydis atgal į Lietuvą.

Nukelta į 8 psl.

Kauno „Lituanicos“ komanda laimėjus Europos grupės B Taurę 2008 m. **Will Gordon** nuotraukos

RINKIMAI Į EUROPAPARLAMENTĄ (III): SOCIALDEMOKRATAI

ANDRIUS NAVICKAS

Toliau iš eilės žvelgiu į rinkimuose dalyvaujančias partijas. Šįsyk siūlau pasvarstyti apie socialdemokratų galimybes rinkimuose.

Socialdemokratus į kovą veda eksministrė

Ketvirtieji rinkimų biuletenyje Lietuvos socialdemokratų partija.

Mažai abejonių, jog Lietuvos socialdemokratai turės atstovų EP. Partijos pirmininkas Prezidento rinkimuose liko antras ir gavo daugiau nei dešimt nuošimčių balsų. Tai teikia rimtą pagrindą spėti, kad panašų rezultatą parodys per būsimus rinkimus ir partija. Tiesa, socialdemokratams turėtų būti gerokai apmaudu, jog Prezidento rinkimai baigėsi pirmu ratu, ir jie prarado tris savaites agitacijos.

Prieš penkerius metus į EP buvo išrinkti du socialdemokratai: Justas Paleckis ir Aloyzas Sakalas. Jie tikrai buvo aktyvūs europarlamentarai, reiškėsi ir Lietuvoje. Nepaisant to, socialdemokratai nusprendė, kad sąrašo vedle turėtų būti Vilija Blinkevičiūtė. Keistas pasirinkimas. Veikiausiai socialdemokratai viliasi, kad Blinkevičiūtė iki šiol miela pensininkams ar kitiems socialinių pašalpų gavėjams kaip sotesnės praeities simbolis. O gal paprasčiausiai Lietuvoje prasidėjo savotiška moterų politikų kėlimo banga. Manoma, kad po Dalios Grybauskaitės sėkmės rinkėjai turėtų būti palankūs ir kitoms politikėms.

Tiesa, gali būti ir paprastesnis paaiškinimas. Sakalo komentarai toli gražu ne visada patiko socialdemokratų vadovybei, ypač, kai partijai vadovavo Gediminas Kirkilas. O dabar tenka mokėti politinę kainą už plaukimą prieš srovę. Tiesa, ir prieš penkerius metus A. Sakalas buvo nustumtas į penktą vietą, o į viršų buvo kilstelėtas rinkėjų reitingavimo dėka. Ar dabar jis gali tikėtis kažko panašaus? Sunku vienareikšmiškai pasakyti. Taip pat kaip atsakyti, kokių priekaištų socialdemokratai gali turėti prieš penkerius metus sąrašui vadovavusiam Paleckiui? Nebent tai, jog pastarojo sūnus atskilo nuo partijos ir dabar vadovaus kitam sąrašui. Esą tai gali sukelti nereikalingą painiavą.

Lietuvos socialdemokratų sąrašas į EP: 1. Vilija Blinkevičiūtė; 2. Justas Vincas Paleckis; 3. Birutė Vėsaitė; 4. Zigmantas Balčytis; 5. Gediminas Kirkilas; 6. Juozas Olekas; 7. Aloyzas Sakalas; 8. Vytenis Povilas Andriukaitis; 9. Irena Šiaulienė; 10. Juras Požėla; 11. Marija Aušrinė Pavilionienė; 12. Rimantas Vaitkus; 13. Julius Sabatauskas; 14. Justinas Karosas; 15. Sigita Burbienė; 16. Algirdas Sysas; 17. Vitalija Kliukienė; 18. Giedrė Purvaneckienė; 19. Justas Pankauskas; 20. Rimantas Šadžius; 21. Ona Balevičiūtė; 22. Antanas Valys; 23. Antanas Zenonas Kaminskas; 24. Alvydas Šedžius.

Į sąrašą įtrauktus politikus vargu ar verta plačiau pristatinėti. Visi jie aktyviai dalyvauja Lietuvos politiniame gyvenime nebe pirmus metus. Tiesa, štai Marija Aušrinė

Pavilionienė prieš penkerius metus kandidatavo liberaldemokratų sąrašė. Dabar ji jau socialdemokratė. Tai, kad sąrašė ji tik vienuolikta, gali tik džiuginti. Tikrai nesinorėtų, kad Europarlamente Lietuvai atstovautų tiek priešiška krikščionybei ir Bažnyčiai politikė.

Socialinės Europos pažadas

Lietuvos socialdemokratų frakcijos atstovai, jei būtų išrinkti, dirbtų EP Socialistų frakcijoje. Tai kairiųjų jėgų bastionas, kurio atstovai labai tikisi, kad dabartinėje ekonominėje krizėje socialistams pagaliau pavyks suburti didžiausią frakciją. Socialistų frakcija turi gana aiškias politines nuostatas, kurias Lietuvos socialdemokratai atkartoja savo programoje. Esą svarbiausia penki prioritetai: 1. Gaivinti ir plėtoti ekonomiką, išvengiant naujų finansinių krizių; 2. Naujoje socialinėje Europoje gerbti kiekvieną žmogų; 3. Paversti Europą pirmaujančia globalia jėga kovoje su klimato kaita; 4. Užtikrinti visų žmonių lygias galimybes ir lyčių lygybę; 5. Stiprinti Europos vaidmenį, kaip partnerės siekiant taikos, saugumo ir plėtros.

Man asmeniškai patinka siekis spręsti klimato kaitos problemą, noras darbuotis taikos, saugumo ir plėtros labui, taip pat ir pažadas kurti socialinę Europą, kurioje turėtų būti gerbiamas kiekvienas žmogus. Tiesa, tai, kuo socialinės gerovės modelis skiriasi nuo socialinės rinkos ekonomikos modelio – jau atskiros analizės verta tema. Man priimtinesnė socialinė rinka, kuri labiau decentralizuota, mažiau pasitikima biurokratijos ir perpaskirstymo galiomis. Kita vertus, Lietuvoje, kur vyrauja laukinis kapitalizmas, ir kiekviena kiek nors svaresnė socialinė iniciatyva apšaukiama socialistinės santvarkos gaivinimu, socialdemokratinis raginimas būti dėmesingesniems socialiniams dalykams tikrai reikalingas. Tuo labiau, kad galima teigti, jog Lietuvos socialdemokratų bendravimas su kolegomis iš kitų Europos valstybių turi svarbų auklėjamąjį pobūdį, ir LSDP, nors ir kovodama su stipriu pasipriešinimu viduje, juda europietiškos politinės kairės link.

Socialdemokratai tvirtina, kad šiandien esame pasirinkimo kryžkelėje: galime rinktis progresyvios Europos viziją, kurioje piliečiai, valstybės narės ir institucijos dirba kartu, kad spręstų problemas, keliančias didžiausią susirūpinimą. Kitas pasirinkimas – konservatyvi Europa, kur viskas paliekama rinkos valiai. Švelniai tariant, tai netiesa. Pasirinkimų yra kur kas daugiau. Beje, socialdemokratai visais laikais kryo į gėrybių perpaskirstymą, o ne jų gausinimą. Nesu tikras, ar tai tikrai geriausia strategija ekonomikos sunkmečio sąlygomis. Nesu tikras, kad būtų gerai, jei mes nuo laisvosios rinkos dogmatizmo galvotrukčiais mestumės valstybės reguliavimo link. Tuo labiau jei tą reguliavimą įgyvendins žmonės, kurie atkakliai tvirtina, kad pastaraisiais metais dirbo tik gerai, nesugeba prisiimti atsakomybės už padarytas politines klaidas.

Nukelta į 9 psl.

Lietuva ir Vatikanas 1922–1940 metais

ALEKSAS VITKUS

Kai prieš maždaug mėnesį į Lietuvą atvyko arkivyskupas Luigi Bonazzi, naujasis apaštališkasis Vatikano nuncijus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, jį pagarbiai, lydimas kelių kitų vyskupų, sutiko Kauno arkivyskupijos metropolitas Sigitas Tamkevičius. Po trumpo pasisveikinimo nuncijus nuvyko pasimelsti į Aušros Vartų koplyčią, o jau kitą dieną jį šiltai sutiko LR prezidentas Valdas Adamkus. Man nuncijus ir jo priėmimas priminė laikus, kai santykiai tarp Lietuvos ir Šventojo Sosto, deja, nebuvo tokie šilti. Priešingai, jie kartais buvo ne tik gana gerokai įtempti, bet ir visai nutrukę.

Nors pirmieji ryšiai tarp Lietuvos ir Šv. Sosto buvo užmegzti dar prieš didžiojo kunigaikščio Mindaugo apsikrikštimą 1251 m. ir jo vainikavimą Lietuvos karaliumi, oficialūs diplomatiniai santykiai prasidėjo tik po 800 metų, kai Lietuva 1918 m. atkūrė savo nepriklausomybę ir kai popiežius Pijus XI, Lietuvą pažinojęs dar būdamas arkivyskupu Achille Ratti, tuoj po savo vainikavimo popiežiumi Lietuvos valstybę pripažino *de jure* 1922 m. lapkričio 10 d.

Nuo senų laikų, beveik tuoj po Lietuvos krikšto, visa etnografinė Lietuva priklausė Lenkijos Gniezno arkivyskupijai. Po trečiojo Lietuvos-Lenkijos valstybės padalijimo dalis Lietuvos buvo priskirta Mogilevo (Rusijoje) bažnyatinei provincijai. Tik XIX amžiaus pradžioje buvo įkurta Seinų vyskupija, kuri buvo priskirta Varšuvos arkivyskupijai.

Nesutarimai prasidėjo, kai 1925 m. Vatikanas sudarė konkordatą su Lenkija ir kartu pripažino Vilniaus vyskupiją esant Lenkijos Bažnyčios provincija. Lietuvoje dėl to kilo triukšmas. Vyko prieš Vatikaną nukreiptos demonstracijos, o Lietuvos vyriausybė, Šv. Sostui pasiuntusi griežtą protestą, paprašė Vatikano atstovą msgr. Antonino Zeccheini palikti Lietuvą. Tada Lietuvai savotiškai „atsilygino“ ir Vatikanas, paskelbęs planus pakelti Vilniaus vyskupiją į arkivyskupijos lygį. Tuo pat metu paaiškėjo, kad Lenkijos vyriausybė nesutiks su tuometinio Vilniaus vyskupo Jurgio Matulaičio pakėlimu į arkivyskopus. Tuomet vyskupas 1925 m. birželio 27 d. suprasdamas sunkiai išsprendžiamą problemą, paprašė popiežiaus jį iš Vilniaus vyskupo pareigų atleisti. Po kiek laiko Pijus XI 1925 m. gruodžio 7 d. Matulaitį paskyrė būti apaštališkuoju delegatu Lietuvai.

Dirbdamas kartu su kitais Lietuvos vyskupais, Matulaitis paruošė planą, pagal kurį Lietuvos teritorijoje būtų sukurtos penkios vyskupijos. Iš buvusios Seinų vyskupijos turėjo susidaryti Kauno, Telšių, Panevėžio vyskupijos. Iš dalies Vilniaus vyskupijos teritorijos, kuri liko Lietuvai, turėjo būti sudaryta Kaišiadorių vyskupija. Panašiai atsirastų ir Vilkaviškio vyskupija. 1926 m. balandžio 4 d. Pijus XI savo enciklika „Lithuanorum Gente“, bet be susitarimo su Lietuvos vyriausybe, priėmė tą planą, taip įkurdamas savarankišką bažnytinę Lietuvos provinciją. Kauno arkivyskupas Juozas Skvireckas (1875–1959) tapo vyriausia Lietuvos Katalikų Bažnyčios galva.

Netrukus po to Lietuvos krikščionys demokratai pralaimėjo rinkimus ir krašto valdžią perėmė valstiečiai liaudininkai. Pajutę „tikrąją“ demokratiją, labai suaktyvėjo priešvalstybiniai komunistiniai gaivalai, o tai metų pabaigoje atvedė prie gruodžio 17 d. perversmo, pašalinusio kairiąją vyriausybę. Naujoji Voldemaro vyriausybė ragino Matulaitį baigti savo konkordato su Vatikanu projektą, Matulaitis susirgo ir 1927 m. sausio 27 d. mirė.

Oficialus konkordatas buvo pasirašytas tik 1927 m. spalio 27 d., davęs Bažnyčiai nemažai teisių Lietuvos švietimo reikaluose. Mokyklose buvo įvestas tikybos mokymas, VDU teologijos ir filosofijos fakultetui suteikta neliečiamybė, gautas kai kurios mokesčių lengvatos. Bažnyčia perėmė santuokų, gimimo ir mirties dokumentų registraciją. Valstybė įsipareigojo dvasininkams mokėti algas ir pensijas.

Netrukus vyriausybė pradėjo vėl nesutarti su Bažnyčia dėl kai kurių konkordato straipsnių aiškinimo. Trinčiai aštrėjant, 1930 m. rugpjūčio 30 d. vidurinėse mokyklose buvo uždrausta katalikiška „Ateities“ organizacija. Nesutarimai tarp Lietuvos vyriausybės ir Vatikano pasiekė tokį laipsnį, kad 1931 m. birželio 6 d. iš Lietuvos buvo „išprašytas“ popiežiaus delegatas arkivyskupas Riccardo Bartoloni. Dėl to labai pergyveno popiežius, geras Lietuvos draugas. Nors vyko Nuolatinės derybos pagerinti santykius, padėtis šiek tiek pasikeitė tik tada, kai 1938 m. gruodžio 5 d. užsienio reikalų ministru tapo praktikuojantis katalikas Juozas Urbšys. Popiežiui Pijus XI esant dar gyvam (mirė 1939 m. vasario 10 d.), santykiai dar nebuvo pagerėję.

Naujasis popiežius Pijus XII buvo vainikuotas 1939 m. kovo 12 d., ir tose išskilmėse Lietuvai atstovavo ministras Urbšys ir dr. Kazimieras Graužinis, tuometinis laikinasis pasiuntinys prie Šv. Sosto. Pažymėtina, kad nei Sovietų sąjunga, nei Vokietija savo atstovų į iškilmes neatsiuntė.

Ministro Urbšio pastangų dėka Lietuva atkūrė normalius santykius su Šv. Sostu tik, kai 1939 m. rugsėjo 1 d. Lietuvos vyriausybė ten nusiuntė Lietuvos pasiuntinį ir įgaliotą ministrą Stasį Girdvainį, o Šv. Sostas 1940 m. balandžio 30 d. į Lietuvą nuncijumi atsiuntė arkivyskupą Luigi Centozą. Deja, po dviejų mėnesių Centoza buvo nediplomatiškai išvarytas iš jau tarybine spėjusia tapti Lietuvos Justo Paleckio vyriausybei pranešus nutraukiant santykius su Vatikanu, apaštališkasis nuncijus turėjo palikti Lietuvą. Taip Lietuvos Bažnyčia liko visiškai atskirta nuo Šv. Sosto ir prie jos vakarinių sienų ilgam laikui nusileido geležinė uždanga.

Krepšinis – sporto, šeimų ir lietuviybės šventė!

AUDRONĖ SIDAUGIENĖ

Kelioms dešimtims Šiaurės Amerikos jaunųjų krepšininkų ir jų tėveliams vasara prasideda ilgai lauktu ŠALFASS (Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga) jaunųjų krepšininkų turnyru. Šiais metais praėjusį savaitgalį toks turnyras vyko Hamilton, Kanadoje.

Hamilton – miestas Ontario provincijoje, prie Ontario ežero. 2007 metų surašymo duomenimis, mieste gyveno 653,6 tūkst. gyventojų. Šis miestas svarbus Kanados pramonės ir kultūros centras. Čia yra didelis uostas, tarptautinis oro uostas. Labai išvystyta juodoji metalurgija (ypač plieno pramonė), mašinų, chemijos, maisto pramonė, taip pat televizijos pramonė. Mieste yra universitetas, dailės galerija, daug muziejų, karališkasis botanikos sodas, verslo parkas.

Šiame mieste nuo seno gyvena ir nemažas skaičius lietuvių, gyvuoja keletas organizacijų, skautų tuntas, ateitininkų kuopa, įsikūręs lietuvių sporto klubas „Kovas“, kuris šiemet švenčia savo 60-metį. „Kovas“ surengė jaunųjų krepšininkų varžybas, kurios prasidėjo ankstyvą šeštadienio rytą šventės atidarymu. Krepšinio aikštelėje išsirikiavo 32 komandos iš Čikagos (5 komandos), Detroit (3 komandos), Cleveland (6 komandos), Toronto (8 komandos), Hamilton (2) ir Mississauga (8 komandos). Po pasveikinimo ir JAV, Kanados bei Lietuvos himnų visos komandos ir sirga-

! Hamilton miestą sugužėjo gražus būrys jaunųjų krepšininkų.

liai išskubėjo į dvi skirtingas vietas, kuriose visą šeštadienį ir sekmadienį vyko turnyras. Šiame turnyre komandos pagal amžių buvo suskirstytos į 8 grupes. Daugiausiai komandų atvyko į berniukų D grupės (gim. 1997–1998 m.) ir mišrią E grupės (gim. 1999–2000 m.) varžybas. Tad reikia tik džiaugtis ir pasvajoti, kad po kokių 5 metų visos šios „žvaigždės“ švytės visa savo įmanoma liepsna krepšinio arenose.

Šventės organizatoriai šeštadienio vakarą pakvietė praleisti taip pat kartu – buvo laikomos šv. Mišios už

jaunuosius sportininkus Aušros varėtų Dievo gailingumo Motinos Švč. M. Marijos parapijos bažnyčioje. Ypatingas Mišias laikė parapijos kunigas, pranciškonas Audrius Šarka. Tik labai gaila, kad jaunieji žaidėjai ir jų rėmėjai ar dėl nuovargio, ar dėl kokių kitų priežasčių negausiai jose dalyvavo. Po Mišių šalia esančiuose Jaunimo namuose buvo galima pasivaikinti ir pabendrauti su vietiniais lietuviais, taip pat su kitų komandų atstovais.

Sekmadienį vyko pusfinaliai ir finalai. Kaip ir kiekvienais metais, daugiausiai aistrų ir „nervų“ žaidėjams ir sirgaliams kainavo molekulių ir E grupės žaidėjų baigiamosios rungtynės. Čia žaidėjai tokie tikri, kad aikštelėse netrūksta ašarų, ir pykčio, ir nusivylimo, ir džiaugsmo. Smagu, kad jaunųjų krepšininkų treneriai neblogi psichologai – reikiamoje vietoje ir reikiamu laiku nušluosto asarą, paspaudžia ranką ar pamokina sportiško elgesio, o sirgaliai taip garsiai ploja ir palaiko, kad jautiesi tikrai lyg būtum olimpinėse varžybose.

Molekulių grupės nugalėtojais tapo Cleveland „Žaibas“, antrą vietą užėmė „Anapolis“, o trečioje liko Detroit „Kovas“.

Žiūrovai negailėjo susižavėjimo šūkių E grupės nugalėtojams – pir-

A. Sidaugienės nuotraukos

majai „Žaibo“ komandai bei sidabro medalių laimėtojams – Čikagos „Lituanica“. Trečioje vietoje liko „Anapolis“.

Berniukų D grupėje nugalėtojais tapo Mississauga LSK komanda, antroje vietoje liko „Žaibas“, trečioje – „Lituanica“. Mergaičių B grupėje pirmąją vietą po labai įtemptų varžybų laimėjo „Anapilio“ komanda, kurioje žaidė visas pulkas mergaičių, o „Lituanica“, kuri liko antroje vietoje, atstovavo tik 5 merginos. Trečioje vietoje „Žaibas“.

Berniukų B grupėje plovome Detroit „Kovo“ komandai. Antroje vietoje liko Hamilton „Kovas“, trečioje – Toronto „Aušra“.

Berniukų C grupėje nugalėjo Čikagos „Lituanica“, antri – „Anapolis“, treti – „Žaibas“.

Mergaičių C ir D grupėse dalyvavo tik kanadietės, tad jos ir pasidalijo apdovanojimus. Pagal taškų kiekį nugalėjo „Aušra“.

Šiais metais turnyre dalyvavo mažiau komandų, negu praėjusiais metais Detroit. Bet tai nesutrukdė džiaugtis krepšiniu, pasikrauti gerų emocijų visiems metams ir vėl laukti būsimo turnyro. Ir kaip mažieji krepšininkai pastebėjo, krepšinis – didelė šeimos šventė, didelė sporto šventė, bet dar didesnė lietuviybės šventė šioje Atlanto pusėje!

Čikagos „Lituanica“.

Cleveland „Žaibas“.

Toronto „Aušra“.

„Šokame su žvaigždėmis” – nepakartojamo grožio spektaklis

**ALGIRDAS JUOZAS
VITKAUSKAS**

Ką tik pasibaigė vienuolika savaičių trukęs televizijos sportinių šokių konkursas – „Šokame su žvaigždėmis” (Dancing with the Stars).

Šiais metais į konkursą laidos kūrėjai, režisieriai ir organizatoriai pakvietė labai įvairių sričių gražiausias, geriausias ir įdomiausias televizijos, Hollywood, pop muzikos, humoro, amerikietiško futbolo, krepšinio, sportinės gimnastikos, net Amerikos kaubojų žvaigždes. Tam, kad Amerikos žiūrovai dar ir dar kartą pasigėrėtų savo tautos didvyriais ir pasidžiaugtų jų gabumais ir sėkme ne tik jų pasirinktose gyvenimo srityse, bet ir sportinių šokių konkurse. Šiais metais tarp dalyvių buvo ir tokių, kurių gyvenimas po šio konkurso iš tiesų pasikeis.

Shawn Johnson su šokėju Mark Ballas.

Nuo pelenės iki sportinių šokių mokytojos

„Iki šio konkurso apie mane niekas nežinojo. Bet šio konkurso dėka mane pamatė milijonai Amerikos ir pasaulio žiūrovų – aš tapau TV žvaigžde. Per vienuolika savaičių visiškai pasikeitė mano gyvenimas: dabar aš jau galėsiu įgyvendinti savo svajonių svajonę – atidaryti savo sportinių šokių studiją. Garbingų sportinių šokių specialistų ir šio konkurso teisėjų buvau išrinkta sportinių šokių mokytoja mokyti būsimų konkursų žvaigždes. Tai didžiausias mano įvertinimas ir laimėjimas šiame konkurse,” – sakė šių metų konkurso trečios vietos laimėtoja Melissa Rycroft.

Beje, Rycroft ne pirmą kartą tampa ne pirma, nors daugelis galvojo, kad ji buvo geriausia. Prieš metus ji dalyvavo kitoje amerikiečių TV programoje „Viengungis” (Bachelor),

kurioje gražuolis, turtuolis viengungis ieško sau gražiausios, protingiausios, jam labiausiai tinkančios nuotakos. Tame konkurse Rycroft pateko į baigiamąjį atrankos ratą, tačiau lemiamą akimirką negailestingoji Fortūna nusisuko nuo jos, ir turtuolis viengungis pasirinko kitą.

Bet šiame „Šokame su žvaigždėmis” konkurse Melissai Aukščiausiasis nepagailejo netikėtumų: konkursui įpusėjus ji, pasitempusi pilvo raumenis, galėjo iškristi iš varžybų, tačiau didelių pastangų ir nuostabių gydytojų padedama drauge su savo nuostabiu šokėju pateko į baigiamąsias varžybas ir jose kovojo dėl prizinės vietos.

Ir tai dar ne viskas. Kaip tik tuo metu, kai Melissa patyrė tą skausmingąją traumą, pas ją atvyko... tas pats turtuolis viengungis. Nuoširdžiai atsiprašęs Melissos, jis ją nustebino dar didesniu netikėtumu: pasirodo, jis pamilęs ją, negalėjęs jos pamiršti ir žengęs neįtikėtiniausią žingsnį – atsiėmė sužadėtuvių žiedą iš pirmosios vietos laimėtojos ir atvyko pasipiršti Melissai.

Dabar grakščioji šokėja ir šokių mokytoja turi du pasirinkimus: įkurti savo sportinių šokių studiją ir/arba ištekti už mylimo (o gal jau ir nebe-mylimo) viengungio.

Sporte niekas neskaičiuoja idėto triūso ir pinigų

Ne mažiau įdomi ir žvaigždžių konkurso nugalėtojos Shawn Johnson istorija. Olimpinių gimnastikos čempionė, kaip labai daug nusipelnusią Amerikai ir visam pasauliui, talentingą sportininkę, pakvietė TV konkurso vyriausiasis režisierius. Pakvietė, bet pamatęs, kad ši nedidukė septyniolikametė jau spėjo pastambėti ir prarado savo sportinį grakštumą, susikrimito. Tačiau pasirinkimas buvo padarytas, reikėjo skubiai ieškoti tinkamo ūgio ir labai gero šokių mokytojo. Tokį mokytoją netruko rasti, tai – Mark Bullas, ne per aukštas, grakštus ir, svarbiausia, labai gerai suprantantis talentingosios gimnastės sportines savybes, jos olimpinį charakterį – kovoti iki galo. Shawn nereikėjo nei skatinti, nei versti, ji pati veržėsi mokytis niekad nesimokytų judesių, šokių žingsnių, pratintis prisitaikyti prie naujų muzikos ritmų. Jai reikėjo per labai trumpą laiką išmokti judesių plastikos ir laisvumo, atsikratyti sportinės gimnastikos „kietumo” ir perdėti pabrėžto pasitempimo. Olimpinės šokimas kiekvieno konkurso rate gerėjo, tobulėjo, o jos judesių tikslumas ir tobulumas pasiekė aukščiausią – olimpinį meistriškumą, leidusį jos porai tapti auksinės skulptūros nugalėtojais.

Taip, ji nebuvo grakšti, ji nebuvo šokėjiška, bet ji buvo elegantiška, jaunatviškai graži, ypatingai tikslų judesių, nepadariusi jokių klaidų, kaip ir pridera olimpinei čempionei, o dabar jau ir „Šokame su žvaigž-

Antros vietos laimėtojai Gilles Marini ir Cheryl Burke.

dėmis” nugalėtojai.

Po konkurso atsiskleidė dar viena įdomi smulkmena. Išaiškėjo, kad Johnson, ruošdamasi konkursui, salių nuomai, mokytojo pamokoms apmokėti, rūbų modeliavimui ir pasivimui išleido 260,000 dol., o jos laimėtas prizas tebuvo 365,000 dol. Tačiau mene, kaip ir sporte, niekas neskaičiuoja idėto triūso ir išleistų pinigų, paaukotos sveikatos. Pergalės vertė – pripažinimas.

Netrūko ir nusivylimo

Bene daugiausiai nusivylimo patyrė labai talentinga sportinių šokių mokytoja ir šokėja Cheryl Burke, mokiusi šokti kino ir teatro žvaigždę, aktorį Gilles Marini. Jie visų konkurso varžybų metu gaudavo pačius geriausius teisėjų įvertinimus, juos pamilo publika. O jų argentinietiškas tango buvo aukščiausio lygio tarptautinės klasės kūrinys, kupinas nepakartojamos elegancijos ir judesių tikslumo, ritmiškumo, plastikos ir išimylėjusiųjų dramos. Kaip Anglijos šokių mokyklos mokytojas, tarptautinės klasės teisėjas ir šio konkurso komisijos vertintojas Len Goldman pasakė, „Aš, žiūrėdamas jūsų tango, atjaunė-

Trečios vietos laimėtojai Melissa Rycroft su Tony Dovolani.

jau penkiasdešimčia metų. Jūs pašokote patį gražiausią tango iš daugelio mano matytų: jame buvo viskas, o, svarbiausia, elegancija ir net meilė, ko nesugeba pateikti daugelis šio šokio atlikėjų.”

Gražiai juos įvertino ir kiti du teisėjai, visi davę po 10 balų. Tačiau pirmąją konkurso porą buvo išrinkti ne jie, o olimpinės čempionės pora. Ką padarysi, varžybos lieka varžybos, tuo labiau, kad šiuo atveju buvo sukurtas labai aukšto lygio ir nepakartojamo grožio televizijos spektaklis, trukęs net vienuolika savaičių.

Kad mūsų vaikai taptų kultūringesniais

Lietuviai tėvai išleidžia didelius pinigus savo vaikų švietimui lietuviškose mokyklose JAV. Vaikai mokomi būtiniausio – lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, geografijos, mūsų tautinių papročių, susipažįsta su tautiniais šokiais. O kai baigia mokyklą – nemoka šokti paprasčiausių šokių: valso, tango, fokstroto. Ar daug reikėtų, kad mūsų vaikai taptų šiek tiek kultūringesniais? Tikriausiai, ne, tik noro ir šiek tiek daugiau pinigų.

Lietuvių Fondo parama keliauja į Texas

Nepaisant visą pasaulį sukrėtusio finansinio sunkmečio, Lietuvių Fondas (LF) tęsia savo misiją remti lietuvių išėivijoje. Štai ir paskutinį balandžio mėnesio savaitgalį 59-ųjų ŠALFASS žaidynių vyrų krepšinio turnyre, įvykusiame Pasaulio lietuvių centro sporto rūmuose, Lemonte (IL), stipriausia tapusiai Čikagos „Lituanica” komandai mūsų organizacijos atstovas, LF tarybos narys Laurynas R. Misevičius įteikė Fondo taurę. Tuo tarpu naujasis LF tarybos pirmininkas Rimantas Griškėlis pirmą sykį pajėgiausių Šiaurės Amerikos lietuvių mėgėjų krepšininkų varžybose dalyvavusią Texas valstijos „Senų krienų” ekipą, šių metų pirmenybėse užėmusią aukštą trečią vietą, paskatino LF suvenyrais. Lie-

tuviai iš Texas valstijos perduos Houston mieste įsikūrusiai lituanistinės „Saulės” mokyklos vadovei 1,000 dol. paramą – jau tradicija tapusį skirtingoms lietuviškoms švietimo įstaigoms kasmet paskiriamą LF įsteigtą dovaną, kurią labiausiai pasižymėjusios ŠALFASS žaidynių krepšinio komandos iškovoja savo miesto ar valstijos lituanistinėms mokykloms. Taip užtikrinamas glaudus ryšys tarp stambiausios užsienio lietuvių finansinės organizacijos, didžiausios išėivijoje mėgėjiško sporto ir fizinio auklėjimo sąjungos bei JAV LB Švietimo tarybos bendrų tikslų lietuvių išlaikyti ir perduoti mūsų tautiečių užjūryje ateities kartoms.

Lietuvių Fondo info

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vilnius, gegužės 28 d. (ELTA) – Vilniuje prasidėjo tradicinis tarptautinis folkloro festivalis „Skamba skamba kankliai“. 37 kartą vykstančioje šventėje dalyvauja daugiau nei 800 atlikėjų iš Švedijos, Žaliojo kyšulio salų, Didžiosios Britanijos, Baltarusijos ir Lietuvos. Šiemet iš užsienio atvykę dalyviai sutiko patys sumokėti kelionės ir gyvenimo išlaidas.

ELTOS nuotr. – Kupiškio folkloro ansamblis „Kupkėmis“ (vadovė Alma Pustovaitienė).

Su motociklais aplink Juodąją jūrą – su Tūkstantmečio vėliava

Vilnius, gegužės 27 d. (Lietuviams.com) – Begalė nuotykių ir išbandymų laukia 6 motociklininkų, neįprasta ekspedicija užsimojusių paminėti Lietuvos vardo tūkstantmetį. Gegužės 23 d. grupė bendraminčių motociklais leidosi į kelionę aplink Juodąją jūrą.

Juodoji jūra yra vienas svarbiausių Lietuvos valstybės aukso laikų simbolių, būtent todėl ją keliautojai ir pasirinko šios kelionės šerdimi, o ekspediciją pavadino „Aplink Juodąją jūrą 09“.

Endurokeliones.lt komanda, lan-kydamasi tokiose netradiciškuose emigracijai kraštuose, sutiktiems tautiečiams padės prisiminti savo šaknis ir primins šią svarbią mūsų šaliai sukaktį.

Kelionės vienas iš tikslų – aplankytose šalyse Tūkstantmečio albumui įamžinti tautiečių portretus ir parvežti nufilmuotus jų sveikinimus,

savotišką dovaną tūkstantąjį gimtadienį švenčiančiai Lietuvai.

Motociklininkai, palaikydami projekto LT 1000 sumanymą, šioje kelionėje pasiruošę sutiktus lietuvius padabinti LT 1000 apyrankėmis ir įamžinę didžiausiai visų laikų lietuviškai knygai-albumui, simboliškai apjungs visus toli nuo Tėvynės gyvenančius mūsų šalies žmones.

Šia kelione taip pat siekiama kovoti su blogu motociklininkų įvaizdžiu visuomenėje, atskleidžiant, kad motociklas – saugi, ekonomiškai ir kartu daug potyrių galinti suteikti transporto priemonė.

Visos 10,000 km. kelionės metu planuojami tiek vaizdo, tiek tekstiniai reportažai. Iš vaizdo medžiagos bus sukurtas dokumentinis filmas. Visos kelionės metu bus galima sekti kelionės eigą, matyti naujausias fotografijas, skaityti dienoraščius projekto svetainėje: www.endurokeliones.lt.

Emigracija Europos Sąjungai naudinga

Atkelta iš 1 psl. atvyko apie milijoną žmonių, dar 1,2 mln. atvažiavo iš Rumunijos ir Bulgarijos, kai jos 2007 m. buvo priimtos į ES. Tačiau dėl prasidėjusios ūkio krizės Vakarų Europoje padidėjęs nedarbas sumažino imigrantų antplūdį ir netolimoje ateityje imigrantų skaičius gali būti mažesnis nei grįžtančių namo anksčiau atvykusių imigrantų.

Dokumente taip pat nurodoma, kad nors migracijos mastai sutapo su ES spėjimais, migracijos kryptis buvo kiek kitokia, nei tikėtasi. Kadangi Vokietija apribojo įsiliejimą į savo darbo rinką, 70 proc. emigravusiųjų iš Lietuvos ir kitų Rytų Europos valstybių atsidūrė Jungtinėje Karalystėje ir Airijoje, o po 2007 m. savo šalį palikę bulgarai ir rumunai užplūdo Ispaniją ir Italiją.

Tačiau skirtingai, nei bijojo Vakarų Europos dirbantieji, imigrantų įtaka jų šalų ūkiui nebuvo didelė ir vietos gyventojų atlyginimai dėl emigrantų antplūdžio sumažėjo labai nežymiai. Labiausiai tai paveikė mažiausiai apmokamus darbininkus, t. y. ne senuosius Vakarų Europos gyventojus, o tik joje gyvenusius sveimtąučius, kurie dirbo nekvalifikuotą darbą. Be to, atvykėliai iš Rytų

Europos labai jau kukliai naudojosi ir socialinėmis išmokomis.

2007 m. pabaigoje į Vakarų Europą iš naujųjų ES narių, įstojusių 2004 m., buvo persikraustę apie 2,6 proc. tų šalių gyventojų ir net 6,4 proc. rumunų ir bulgarų, kurie galėjo laisvai emigruoti iš savo valstybių tik nuo 2007 m. Daugiausia žmonių išvažiavo iš Rumunijos, Bulgarijos, Lietuvos ir Lenkijos. Tačiau net 80 proc. visų naujųjų imigrantų Vakarų Europoje sudaro lenkai ir rumunai. Imigracijos mastai ateityje priklausys nuo to, kaip greitai seksis išbristi iš krizės Rytų Europos valstybėms.

Tačiau kol kas viskas rodo, kad, pavyzdžiui, Jungtinėje Karalystėje didžioji imigracijos banga jau eina į pabaigą. Nuo 2004 m. šioje šalyje apsigyveno beveik milijonas Lenkijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos, Vengrijos, Čekijos ir Slovakijos piliečių. Tačiau naujausi statistikos duomenys rodo, kad per pastaruosius metus padvigubėjo skaičius norinčiųjų grįžti į tėvynę. Be to, vis mažiau registruojama Rytų europiečių, ieškančių darbo Jungtinėje Karalystėje. Šiais metais tokių, kuriems buvo išduotas leidimas dirbti, sumažėjo 36 procentais.

Aptarta Baltijos jūros regiono strategija

Vilnius, gegužės 28 d. (ELTA) – Vilniuje vyko Lietuvos ir Švedijos surengtas pasitarimas dėl Europos Sąjungos (ES) Baltijos jūros regiono strategijos. Jame dalyvavo Europos Komisijos (EK), Danijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Suomijos ir Vokietijos užsienio reikalų ministerijų pareigūnai.

Susitikimo metu aptarti svarbiausi strategijos Veiksmų plane numatyti projektai, EK ir šalių pasiūlymai dėl strategijos įgyvendinimo. Tai paskutinis pasitarimas prieš oficialų strategijos paskelbimą birželio 10 d. Planuojama, kad strategija bus pradėta įgyvendinti Švedijos pirmininkavimo ES laikotarpiu šių metų antrąjį pusmetį.

ES Baltijos jūros regiono strategija – tai pirmoji regioninė ES strategija, kuria siekiama paversti regioną klestinčiu, švarių, saugiu, pasiekiamu ir patraukliu žmonėms. Strategijos Veiksmų plane išskirti svarbiausi

regioniniai projektai energetikos, transporto, aplinkosaugos, inovacijų, mokslo tyrimų, viešojo saugumo, turizmo ir kitose srityse.

Strategijoje pabrėžiama bendradarbiavimo su Rytų kaimynėmis Rusija ir Baltarusija svarba, ypač įgyvendinant transporto, aplinkosaugos, kovos su nusikalstamumu projektus. Siekiama, kad strategija būtų konkretus ir praktinis dokumentas, todėl joje numatyta projektų įgyvendinimo laikas ir už jų įgyvendinimą atsakingos valstybės ar organizacijos.

Strategijos rengimą 2007 m. pasiūlė EK, remdamasi Europos Parlamento rezoliucija ir siekdama iš naujo įvertinti bendradarbiavimą Baltijos jūros regione, kuris po 2004 m. tapo ES vidaus regionu, išskyrus Rusiją.

Šios Strategijos patvirtinimas ir įgyvendinimas yra vienas svarbiausių po mėnesio prasidedančio Švedijos pirmininkavimo ES darbų.

Buvęs sovietų milicininkas išvengė laisvės atėmimo

Vilnius, gegužės 28 d. (BNS) – Buvęs sovietų milicininkas Zigmantas Dubosas, kuriam dabar yra 80 metų, už Lietuvos gyventojos ištėmimą į Sibirą išvengė laisvės atėmimo bausmės. Jam dvejus metus bus taikomas laisvės apribojimas.

Lietuvos apeliacinis teismas atmetė Generalinės prokuratūros skundą, kuriuo siekta Z. Dubosą nuteisti 8 metams laisvės atėmimo bausme ją atliekant pataisos namuose.

Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų kolegija paskelbė, jog Z. Dubosas negalėtų atlikti laisvės atėmimo bausmės įkalinimo įstaigoje, nes turi visiškai neįgalią žmoną, kuriai reikalinga nuolatinė priežiūra. Teismas pabrėžė, kad Z. Dubosas atliko tik antraeilį vaidmenį vykdant trėmimus į Sibirą.

Nuosprendį Generalinė prokuratūra galės apskųsti kasacine tvarka Lietuvos Aukščiausiam Teismui.

Bylos duomenimis, 1949 m., bū-

damas sovietų okupacinės valdžios represinės struktūros pareigūnu, Kaišiadorių apskrities vidaus reikalų Rumšiškių valsčiaus poskyrio apylinkės įgaliotiniu, Z. Dubosas kartu su kitais milicijos darbuotojais dalyvavo sulaikant 26 metų moterį, kuri vėliau buvo išvežta į Sibirą. Tremtyje ji praleido 10 metų.

Jauna moteris gyveno tuometinėje Rumšiškių apylinkėje, Grabučiškių kaime. Jos mama ir brolis jau buvo ištremti, gimtinėje ji buvo likusi su tėvu. 1949 m. kovo pabaigoje ginkluoti pareigūnai naktį apsupo sodybą ir nušovė jos šeiminką. Po to, kai tėvas buvo nušautas, dukra buvo su laikyta milicininkų ir pasmerkta tremčiai. Kaišiadorių rajono gyventoja išgyveno tremtį ir grįžo į Lietuvą. Ji davė parodymus trėmimo bylą tyrusiems teisėsaugos pareigūnams.

Z. Dubosas teisme kaltas prisipažino ir atsiprašė nukentėjusiųjų.

Grižtama į spaudos draudimo metus?

Vilnius, gegužės 28 d. (ELTA) – Pasirodžius informacijai, jog bibliotekos ir skaityklos paliekamos be naujų knygų ir spaudos, Europos Parlamento narys Gintaras Didžionkas sako nesuvokiantis, kurio amžiaus link siekiama vesti Lietuvą. Jo nuomone, tokiu būdu grįžtama į spaudos draudimo metus.

G. Didžiokas ragina Vyriausybę kuo skubiau surasti būtiną lėšas, kad dalis Lietuvos žmonių nebūtų atkirsti nuo pasaulio. Juo labiau, kad iš ES kaimo plėtros programoms skiriamai milijonai eurų, kuriuos, anot europarlamentaro, įsisavinant Lietuvoje Vyriausybė per PVM gauna į valstybės biudžetą milijonines pajamas. Todėl teigti, kad kaimo kultūrinėms reikmėms trūksta lėšų, G. Didžioko

manymu, yra tiesiog nepadoru.

Politiko nuomone, neatsakingais Vyriausybės veiksmais, kuriais sumažintas bibliotekų finansavimas 7 mln. litų, grįžtama į spaudos draudimo metus, kai lietuviško žodžio prieinamumas bus vertinamas kaip didžiulis pasiekimas ar ilgai lauktas stebuklas.

„Panašu, kad jau prasidėjęs ‘knygnešių laikotarpis’, kai vieną nupirktą laikraštį dalinasi visas kaimas nešdamas jį iš namų į namus, tik stiprės. Europoje vargu ar kas galėtų patikėti, kad dar esama tokių dalykų. Juo labiau kultūros sostinės vardu besidžiaugiančiai šaliai, iš kurios, akivaizdu, kultūra tik traukiasi”, – teigia EP narys.

Moterys Lietuvoje uždirba mažiau nei vyrai

Vilnius, gegužės 28 d. (BNS) – Vyrų darbo užmokestis Lietuvoje šių metų pirmąjį ketvirtį maždaug 15 proc. viršijo moterų atlyginimą, rodo Statistikos departamento duomenys.

Vidutinis paskaičiuotas moterų darbo užmokestis šalies ūkyje, išskyrus individualias įmones, sausį–kovą sudarė 84,9 proc., o išmokėtas – 85,7 proc. vyrų algos.

Statistikų teigimu, šių metų pir-

mąjį ketvirtį vidutinis paskaičiuotas moterų darbo užmokestis Lietuvoje (be individualių įmonių) buvo 2,023,3 lito, vyrų – 2,383,9 lito, išmokėtas – atitinkamai 1,578,1 lito ir 1,841,3 lito.

Vien valstybės sektoriuje vidutinis moterų paskaičiuotas atlyginimas šiemet sausio–kovo mėn. siekė 2,174,8 lito, privačiame sektoriuje – 1,881,2 lito ir buvo atitinkamai 410,7 lito bei 418,8 lito mažesnis už vyrų darbo užmokestį.

Pasaulio naujienos

JAV ir Europos Sąjunga paragino Gruzijos vyriausybę ir opoziciją nutraukti susipriešinimą ir pradėti derybas dėl naujos pertvarkų programos.

SCANPIX nuotr.

Gruzijos opozicija ėmė skilti

Tbilisis, gegužės 28 d. („Reuters“/BNS) – Gruzijos opozicija, septintą savaitę rengianti akcijas gatvėse, kurių metu reikalaujama šalies prezidento Michail Saakašvili atsistatydinimo, ėmė skilti, kai iš opozicinio susivienijimo pasitraukė viena partijų.

Trečiadienį opozicinis Nacionalinis forumas, kurio vadovai yra žinomi Gruzijoje politikai, pareiškė, jog nutraukia dalyvavimą protestuose, manydama, kad buvusių partnerių strategija yra nevaisinga.

Opozicija, pradėjusi protesto akcijas balandžio 9 d., pastatė kelias palapines ir narvus Šota Rustaveli prospekte, ir sustabdė transporto eismą sostinės centre. Policija kliūčių demonstrantams nedarė. Opozicijos mitingo išvaikymas 2007 m. lapkritį, panaudojant ašarines dujas ir gumines lazdas, susilaukė Gruzijos partnierių Vakaruose kritikos.

Antradienį, Gruzijos nepriklausomybės dieną, opozicija sukvietė apie 60 tūkst. šalininkų futbolo stadione, o valdžia atšaukė tradicinį karinį paradą, nuogąstaudama susirė-

mimų su demonstrantais. Tos pačios dienos vakarą keliasdešimt demonstrantų kelias valandas užtvėrė geležinkelį Tbilisyje, bet iki ryto geležinkelio darbas buvo visiškai atkurtas.

Pastarąją akciją skirtingai vertino opozicijos vadovai, vienas jų – buvęs Gruzijos ambasadorius Jungtinės Tautos Iraklij Alasanija, kuris sakė, kad nepritaria tokiems radikaliems veiksmams. Tačiau kiti vadovai neketina atsisakyti planų spausti šalies vadovybę.

Kaip rodo socialinės apklausos, dauguma Gruzijos gyventojų ragina valdžią ir opoziciją vesti dialogą, kad būtų galima įveikti politikos krizę, bet neseniai įvykę opozicijos vadovų susitikimai su prezidentu, taip pat parlamento pirmininku baigėsi be rezultatų.

JAV ir Europos Sąjunga bendram pareiškime paragino Gruzijos vyriausybę ir opoziciją „nutraukti susipriešinimą gatvėse“ ir „nedelsiant, be išankstinių sąlygų“, pradėti derybas dėl naujos pertvarkų programos.

B. Obama nepritaria Izraelio nausėdijų plėtrai

Washington, DC, gegužės 28 d. (AFP/BNS) – Jungtinių Valstijų prezidentas prieš susitikimą su palestiniečių vadovu Mahmud Abbas, kuris rengiamas Barack Obama ieškant būdų atgaivinti taikos procesą, aiškiai nurodė nepritariantis žydų naujakurių gyvenviečių plėtrai.

JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton sakė, kad B. Obama, praėjusią savaitę Baltuosiuose rūmuose susitikęs su Izraelio ministru pirmininku Benjamin Netanyahu, aiškiai išdėstė savo nuostatą, kad nepritaria jokioms „natūralios plėtros išimtim“ dėl jo raginimo sustabdyti visas statybas nausėdijose.

Šios pastabos, kurias vienas buvęs JAV pareigūnas pavadino „beveik neturinčiu pavyzdžio tokio griežtumo pareiškimu“ Amerikos sąjungininkui Izraeliui, yra dar vienas rimtas iššūkis B. Netanyahu, kurį B. Obama jau ragino pritarti Palestinos valstybės įkūrimui.

B. Netanyahu sekmadienį savo kabinetui sakė, jog neketina statyti naujų gyvenviečių, tačiau „neprotiną prašyti mūsų nereaguoti į natūralios plėtros poreikius ir sustabdyti visas statybas“.

Kalbėdama per Egipto, kuris yra

vienas pagrindinių taikos derybų tarpininkų, užsienio reikalų ministro Ahmed Abul Gheit apsilankymą Washington, DC H. Clinton pabrėžė, kad „prezidentas labai aiškiai išdėstė savo nuostatą dėl nausėdijų“, kai gegužės 18 d. Baltuosiuose rūmuose susitiko su Izraelio premjeru.

A. Abul Gheit įspėjo, kad būtinos derybos dėl „kiek įmanoma greitesnio Palestinos valstybės įkūrimo“, nes priešingu atveju pasaulis pajaus skaudžias pasekmes.

JAV remiama palestiniečių administracija atmeta galimybę atnaujinti taikos derybas su Izraeliu, jei jis neįšardys visų kelio užtvartų ir nesusustabdyt nausėdijų statybas okupuotame Vakarų krante.

Izraelio žiniasklaida nurodė, kad B. Netanyahu nori sunaikinti kai kurias okupuoto Vakarų kranto gyvenvietes, kurias Izraelis laiko neteisėtomis, mainais į Amerikos paramą jo nuostatai dėl seno priešininko Irano.

Daugiau nei 280 tūkst. naujakurių šiuo metu gyvena nausėdijose, išsibarsčiusiose po visą palestiniečių teritoriją, kurią Izraelis užėmė per 1967 m. vykusį Šešių dienų karą. Tarptautinė bendrija šias gyvenvietes laiko neteisėtomis.

EUROPA

VATIKANAS

Buvusi Didžiosios Britanijos premjerė Margaret Thatcher dalyvavo bendroje audiencijoje Vatikane ir pasikeitė nuomonėmis su popiežiumi Benediktu XVI. Popiežius trumpai pasišnekėjo su pirmąja britų premjere tapusia moterimi. 83-ųjų M. Thatcher yra protestantė. Už radikalias pertvarkas, kurios iki šiol vertinamos prieštarai, ji buvo praminta Geležine ledi. Ji sumažino mokesčius, privatizavo valstybines įmones ir žymiai susilpnino profesinių sąjungų įtaką.

SOFIJA

Mažiausiai 15 žmonių žuvo, o dar 24 buvo sužeisti ketvirtadienį autobusui įsirežus į būrį maldininkų, ėjusių vienu kalnų keliu Bulgarijos pietryčiuose dalyvauti krikščioniškoje šventėje, pranešė pareigūnai. Dauguma nukentėjusiųjų kopė į kalną dalyvauti Šeštinės – Kristaus žengimo į dangų šventėje, kuri tradiciškai rengiama ant kalno, esančio netoli Jambolo miesto, viršūnės. Nelaimė įvyko sugedus autobuso stabdžiams.

MINSKAS

Baltarusija, manydama, kad Maskva nevykdo plano ekonomikos krizei įveikti, ketina pareikšti priekaištų per abiejų šalių sąjunginės vyriausybės posėdį, kuriame dalyvaus Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin. Tai pareiškė Baltarusijos vyriausybės vicepremjeras Andrej Kobiakov. Siekdamas įveikti ekonomikos krizę Rusija ir Baltarusija svarstė galimybę pereiti prie atsiskaitymų nacionalinėmis valiutomis tarpusavio prekyboje, sudaryti vienodas sąlygas produkcijai patekti į viena kitos rinkas ir pervesti Minskui paskutinę žadėtos Rusijos paskolos dalį. Praėjusią savaitę Baltarusijos vadovas Aleksandr Lukašenka vėl papriekaištavo, kad Maskva nekuba vykdyti šio plano.

TALINAS

Pasak Estijos liaudies sąjungos

pirmininko Karel Ruutli, naujos parlamento koalicijos programa parengta. Pasak K. Ruutli, pagrindinė debatų tema buvo 2009 ir 2010 m. biudžetai, taip pat pajamų iš mokesčių ir nemokestinių įplaukų galimybės. Pasak jo, dabar tikslas – ne apkarpyti išlaidas ar didinti mokesčius, o subalansuoti biudžetą.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos pareigūnai paėmė globon 5 metų mergaitę, kuri visą gyvenimą praleido uždaroje patalpoje tarp šunų ir kačių, pranešė milicija. Mergaitė, gyvenanti Rytų Sibiro Čitos mieste, nemoka kalbėti, ir tuo metu, kai milicijos darbuotojai įėjo į butą, elgėsi kaip šuo. Nors mažylė gyveno trijų kambarių bute drauge su tėvu, močiute, seneliu ir kitais giminaičiais, ji beveik nekalba, nors žmonių kalbą supranta. Bute už skolas išjungtas vanduo, šildymas, kanalizacija ir dujos. Suaugusieji, gyvenantys bute, vengė kaimynų, o lauke pasirodydavo daugiausia tik pavedžioti savo augintinių. Specialiųjų tarnybų darbuotojai mano, kad mergaitė iš viso niekada nebuvo lauke.

AZIJA

SEULAS

Pietų Korėjos ir JAV pajėgos ketvirtadienį paskelbė aukštesnę kovinės parengties padėtį, kai Šiaurės Korėja paskelbė nebesilaikysianti pusiasalyje ilgiau nei 5 dešimtmečius galiojusios paliaubų sutarties. Prieš 3 dienas antrąjį kartą atominę bombą išbandžiusi komunistinė šalis pagrasino galinti surengti karinį puolimą prieš Pietų Korėją. Jungtinės Valstijos iki šiol yra nusiuntusios į Pietų Korėją 28,500 karių kaip atsaką į Šiaurės Korėjos karinę grėsmę.

CENTRINĖ AMERIKA

TEGUSIGALPA

Mažiausiai vienas žmogus žuvo Hondūro mieste Limoje, kurį ketvirtadienį sukrėtė stiprus 7 balų žemės drebėjimas, pranešė vietos radijas. Požeminiai smūgiai sugriovė jų namus. Pasak JAV Geologijos tarnybos, šio žemės drebėjimo židinyje buvo netoli šiaurinės Hondūro pakrantės, maždaug 10 km gylyje.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

BEISBOLAS

Lietuvos jaunių rinktinė. Pirmas iš kairės treneris V. Neverauskas.

Atkelta iš 2 psl.**Rinktinės tvarkaraštis:**

Birželio 24 d., trečiadienį, – atskrenda į Cleveland.

Birželio 25 d., ketvirtadienį, – susitikimas su Cleveland „Cavaliers”.

Birželio 26 d., penktadienį, – stebės Cleveland Indians rungtynes.

Birželio 27 d., šeštadienį, – rungtynės prieš Cleveland „BlazeAAU” komandą.

Birželio 28 d., sekmadienį, – rungtynės prieš Cleveland „Stallions AAU” komandą.

Birželio 29 d., pirmadienį, – treniruotė.

Birželio 30 d., trečiadienį, – Continental Cup turnyro registracija – John Carroll University.

Liepos 2–5 d. – Continental Cup turnyras.

Liepos 6 d., pirmadienį, – atgal į Lietuvą.

Parengė **Rimas Gedeika**

Kilni Gordon misija mūsų tėvynėje

EDVARDAS ŠULAITIS

Nors beisbolo entuziastas Will Gordon, kuris jau ketvirtas sezonas žaidžia bei treniruoja „Lituanicos” beisbolo komandą Kaune, save vadiną Viliumi, jis – tikras amerikietis. Jo paties atsiųstoje informacijoje sakoma, kad yra gimęs Durham mieste North Carolina valstijoje. Wesleyan University, Middletown, CT vyras yra apsigynęs sociologijos bakalauro laipsnį. 2005 m. atvykęs į Kauną padėjo vietinei „Lituanicos” beisbolo komandai tapti viena stipriausių ekipų Lietuvoje.

Vilius, kuris neseniai buvo paskirtas Lietuvos beisbolo asociacijos užsienio reikalų ir beisbolo vystymo direktoriumi, galvoja mokytis socialinės antropologijos magistrantūroje Vytauto Didžiojo universitete, Kaune jau šį rudenį.

Atrodo, kad šis jaunas vyras tikrai yra didelis Lietuvos beisbolo entuziastas, besistengiantis beisbolą plėtoti mūsų tėvynėje, kur ši sporto šaka iki šiol nebuvo labai populiari. Nors Lietuvoje yra neblogų beisbolo talentų ir buvo užmegzti ryšiai su užsieniu (jaunimo komandos atvyko į Ameriką), tačiau tai nedavė reikiamų rezultatų. Išugdyta tik pora jaunuolių, kuriais susidomėjo amerikiečių profesionalų lyga, bet dar neišku, ar jie į profesionalų komandas bus pakviesti.

Žymiai blogesni reikalai su vyru beisbolo komandomis. Tarptautiniu lygiu Lietuvos beisbolininkai yra gerokai atsilikę nuo daugelio valstybių komandų ar rinkinių.

Gordon laiškas sen. Durbin

Turime Viliaus laišką, rašytą 2008 m. gegužės 8 d. JAV senatoriui Richard J. Durbin, kuris, kaip žinome, yra lietuvių kilmės. Tame laiške jo autorius pristato liūdną beisbolo padėtį tėvynėje. Gordon pažymi, kad Lietuvoje nėra net tinkamų beisbolui žaisti aikščių, trūksta sportinio inventoriaus ir panašiai. Tačiau jis teigia, kad Lietuvoje yra didelis noras ir

pasiryžimas žaisti beisbolą, tik tam reikia sudaryti padoresnes sąlygas.

Vilius prašė, kad gal sen. Durbin galėtų pagelbėti šiuo klausimu ir tada atsirastų galimybė beisbolo entuziastams Lietuvoje tobulėti bei vyti kitų kraštų beisbolininkus. Šį laišką sen. Durbin perdavė adv. A. R. Domanskiui, kuris atsakydamas Viliui pažymėjo, jog gal galės kokių nors būdu padėti, o laiškų kopijas atsiuntė mums.

Kauno „Lituanica” atvyksta į Čikagą

Atrodo, kad amerikiečio pastangos davė tam tikrų vaisių ir Kauno „Lituanicos” ekipą galėsime išvysti žaidžiant Čikagoje bei kitose vietovėse. Čia jos žaidėjai, įskaitant ir patį Gordon, susitiks su mūsų tautiečiais, taip pat amerikiečiais, kurie galėtų pagelbėti Lietuvos beisbolo vystymo programai.

Tikėkimės, kad beisbolininkais iš Kauno susidomės ir Čikagos bei apylinkių lietuviai beisbolo entuziastai ir skirs jiems nemažai dėmesio.

Beje, reikia pasakyti, jog su „Lituanicos” komanda atvyksta ir du puikūs Vilniaus jaunieji žaidėjai Edvardas Matusevičius bei Dovydas Neverauskas, kurie yra gerai žinomi Europoje. Tikimasi, jog šie jauni vyrai atkreips ir amerikiečių profesionalų dėmesį. Jeigu taip įvyktų, tai būtų nemažas laimėjimas Lietuvos beisbolui, kuris, deja, iki šiol įstengė tik vegetuoti, nors jaunimo komandos jau rodo gražių tobulėjimo ženklų.

ALVITE PRADĖJO VEIKTI VAIKŲ DIENOS CENTRAS

Parašius projektą buvo gautas finansavimas, kurio dėka Alvite 2009 metų balandžio 1 dieną pradėjo veikti vaikų dienos centras „Vaivorykštė”. Tai pelno nesiekianti įstaiga, kurios pagrindiniai tikslai – teikti socialines paslaugas mokyklinio amžiaus rizikos grupės vaikams ir šeimoms, padedant jiems išsijungti į visuomenę; užimti socialinės rizikos vaikų laisvalaikį įdomia ir kūrybinga veikla, atitraukiant juos nuo neigiamos gatvės įtakos; ugdyti vaikų bendravimo įgūdžius, organizacinius gebėjimus, savivertę, savarankiškumą, kūrybiškumą.

Šiame vaikų dienos centre lankosi 20 vaikų iš socialinės rizikos šeimų. Centras, vykdydamas savo tikslus, teikia paramą ir pagalbą vaikams ir paaugliams, kuriems iškyla pavojus tapti tėvų blogo elgesio aukomis, socialiai apleistiems, sunkiai auklėjamiems, be tėvų priežiūros paliktiems, alkstantiems vaikams. „Vaivo-

rykštė” veikia nuo pirmadienio iki ketvirtadienio. Čia vaikai ateina noriai, paruošia pamokas, žaidžia, turiningai leidžia laisvalaikį.

Šio vaikų dienos centro vizija – šiuolaikiškas vaikų laisvalaikio užimtumo centras, teikiantis socialines paslaugas rizikos grupės vaikams ir jų šeimoms, bei padedantis siekti jų socializacijos. Dienos centre yra teikiamos šios paslaugos: maitinimas, socialinis darbas su šeima, laisvalaikio užimtumas, pamokų ruošą, pedagoginės, socialinės, psichologinės konsultacijos, socialinių įgūdžių ugdymas, jaunimo vadovų ugdymas, dailės terapija, kūrybinis ugdymas, darbo terapija, krikščioniškų vertybių ir lytiškumo ugdymas. Socialines paslaugas teikia socialinė pedagogė, socialinė darbuotoja, psichologė ir papildomo ugdymo darbuotoja.

Laura Šilingytė
Socialinė darbuotoja

Alvite 2009 metų balandžio 1 dieną pradėjo veikti vaikų dienos centras „Vaivorykštė”.

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 27

O štai eiliniui „fašistui“ šiame žurnale vietos taip ir neatsirado... Kai vieno Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus istoriko patartas ir paragintas parašyti (ir „tik į ‘Kari’”), aš dar 1991 metais patikėjau jiems savo atsiminimų fragmentą, nesulaukiau nei publikacijos, nei jokio redakcijos atsakymo. Todėl dabar aš su nerimu žvelgiu į dabartinės Lietuvos kariuomenės ateitį. Jau labai ji panaši (ir terminais, ir kadrais, ir ideologija) į „Liaudies kariuomenę“, 29-tąjį šaulių korpusą ar net į 16-tąją lietuviškąją diviziją.

Kai naujai iškepti vadai ar jauni Lietuvos kareivėliai prisiekinėja, želigovksiškai iškėlę du pirštus („honor i ojczyzna” – pirma „Garbė”, o tik antra „Tėvynė”), o paskui sovietiškai pasirašinėja į kažkokią knygą (kad gins Tėvynę!), aš galvoju: kurie gi iš jų taps generolais karveliais, petroniais ar vitkauskais?..

O kodėl „Lietuvos karininkas išliko gyvas, neatsidūrė kokiame nors Lamos lageryje, o vėliau net tapo sovietiniu generolu”, kaip „savęs klausia” „draugas” Petronis, galbūt labiau paaiškės mano tolesniame pasakojime.

Vieną gegužės šeštadienį apmokymų metu mane netikėtai išsikvietė „draugas komisaras” Abramenka. Jis jau laukė manęs vienas, prie upelio. Žinodamas, kad aš neblogai moku rusų kalbą, komisaras be vertėjo pradėjo „iš toliau”. Pradžioje paklausinėjo apie šeimą, socialinę padėtį ir kitų biografinių duomenų, nors iš jo povyzos matėsi, kad jis ir taip jau daug ką apie mane žino. Po tokios suktos įžangos jis pagaliau priėjo prie reikalo: – Aš jus, draugas kary („tovarišč bojec”), esu iškvietęs ryšium su mūsų Šalyje („V Našej Strane”) išleidžiamomis paskolų obligacijomis. Šios obligacijos bus skirtos mūsų Šalies Liaudies Ūkiui pakelti, kad dar sparčiau žengtume Socializmo Keliu. Jas išperka visi Sovietų Sąjungos Darbo žmonės, taip pat ir mes – kariškiai – negalime atsilikti. Tai reikia padaryti ir mūsų divizionui. Kadangi gerai mokate rusų kalbą, aš prašyčiau, kad jūs rytoj per rytinę rikiuotę išeitumėte prieš visus karius ir perskaitytumėte lietuviškai štai šį pareiškimą, – jis parodė prirašytą popieriaus lapą. – Aš jums perskaitysiu rusiškai, o jūs išsiversite. Tas rusiškas tekstas skambėjo maždaug taip: „Aš, eilinis (toks ir toks), giliai suprasdamas visų mūsų šalies Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos Darbo žmonių lūkesčius ir pasitangas nelengvame kelyje į Šviesią Ateitį ir prisidedamas prie kuo spartesnės Socialistinio Liaudies Ūkio Pažangos, tvirtai nutariau paremti savo Socialistinę Tėvynę ir visą savo kuklų kareivišką metinį atlyginimą paskirti obligacijų pasirašymui. Prašau ir jūsų, tarnybos draugai, suprasti šio Reikalo svarbą ir neatsilikti nuo šio pasirašymo.”(URA!)

Perskaitęs šią komunistinę maldele, komisaras padavė tekstą man ir tęsė toliau: – Šitą kalbą jūs turėsite mintinai pasakyti iškart po mano įžanginės kalbos („vstupitelnoj reči”). Savo ruožtu, už tai jūs neliksate nuskriaustas... Kadangi sąrašė jūs būsite pirmasis, tai pasisakęs pasi-

rašysite į lapą, visai neįrašydamas sumos, o vėliau aš jums užrašysiu tik vieno mėnesio sumą, t. y. kaip priklausau – 5 litus. O visus kitus mėnesius jūs užeisite asmeniškai pas mane ir pasiimsite jums priklausančią kareivio algą. Ar jūs mane suprato-

te? – Da, ja panimaju, – atsakiau, iškart supratęs, į kokią niekšybę mane nori įpainioti sovietų komisaras. – Atleiskite, bet aš niekaip negalėsiu to pasakyti, – atsakiau po akimirkos. – Počėmū? – nustebęs paklausė. Žiūrėdamas į gautą „kalbą”, aš toliau bandžiau išsisukti iš peršamos išdavystės: – Aš nesugebėsiu. Aš anksčiau niekada nebuvau „išstojęs” su tokiom sudėtingom kalbom. Atsiprašau, bet aš tikrai negalėsiu – aš susipainiosiu...

Toliau jam jau nereikėjo aiškinti – jis suprato, kad bet koku atveju atsisakysiu. Abramenka tik susiraukė ir piktai nurėžė: – Nū ladno – ja ponėl (na, gerai – aš supratau)... Apie šį mūsų pokalbį prašau niekam neprasitarti, nes tai gali labai pakenkti jūsų tolesnei tarnybai mūsų divizione,– griežtai įsakė, aiškiai grasindamas.

Taip baigėsi mūsų pokalbis („bėsėda”). Atidavęs pagarbą, aš apsisukau ir sugrįžau į užsiėmimus. Tuo metu kaip tik buvo pertrauka, ir draugai, kurie girdėjo, kaip buvau iškviestas pas komisarą, dabar iš atokiau žiūrėjo į upelio pusę, ir matė kaip vyko mūsų „bėsėda”, tik negirdėjo jos turinio. Todėl man sugrįžus, iškart apspito su klausimais. Aš išsisukinėjau, nuduodamas, kad nieko ypatingo nebuvo įvykę; užsiminiau, kad mums visiems reikės paaukoti atlyginimus ir išpirkti „kažkokią obligaciją” ir panašiai. Nuo kitų klausimų man išsisukti padėjo trimitas, privertęs mus visus vėl rinktis į pratybas. Tik vėliau savo geriausiam tarnybos draugui, suvalkiečiui Seredinskui (kuriuo tada galėjau pasitikėti), aš papasakoju apie tikrąjį pokalbio su komisarų turinį.

Rytojau su ryte (tai buvo sekmdienis) mūsų dalinys, kaip įprasta, buvo išrikiuotas aikštelėje, tarp palapinių. Iš vienos palapinės buvo išneštas stalas, pastatytas priešais rikiuotę ir uždengtas raudonu skuduru. Ant stalo greit atsirado kelios knygos, rašalo indelis ir keli plunksnakočiai. Žodžiu, komunistų „mišioms” buvo pasiruošta, „antikristo” stalas – padengtas. Dabar išsirikiavę, mes laukėme tik bolševikų „kunigo”. Po kelių minučių iš vadų palapinės išnirio visa svita: komisaras Abramenka („kapelionas”) ir štabo viršininkas kpt. Petronis, diviziono vadas plk. Banys ir jaunesnysis lt. Istognij bei keli politrukai („zakristijonai”) ir keli karininkai. Visi jie pagal rangą išsirikiavo už raudonojo stalelio.

Pirmasis savo „pamokslą”, kaip ir žadėjo, išsakė komisaras. Po jo trumpai šneko plk. Banys ir kpt. Petronis. Lyginant su Banio, Petronio kalba buvo žymiai „ugningesnė” ir komunistiškesnė. Šis buvo gerai įsisavinęs užkariautojų terminologiją, liaupsino Sovietų Sąjungos „galybę” ir „visų tautų tėvo ir mokytojo, draugo” Stalino nepamiršo paminėti.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D. KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

RINKIMAI Į EUROPARLAMENTĄ (III): SOCIALDEMOKRATAI

Atkelta iš 3 psl.

Na, o daugiausia abejonių man kelia socialdemokratų „lyčių lygybės” ideologija. Visiškai sutinku, jog turime permąstyti stereotipinius lyčių vaidmenis, turime siekti, kad moterys ir vyrai už tą patį darbą gautų vienodą atlyginimą. Privalu aktyviai kovoti prieš smurtą šeimoje, prekybą moterimis ir moters kūno pavertimą reklaminio gundymo objektu. Kita vertus, „lygybės” ideologija nekreipia dėmesio į dvejų skirtingų lyčių egzistavimo faktą. Tikrovę bandoma ideologiškai išprievartauti, bet koks kitoniškumas suvokiamas kaip pavojus, o lygybė sutapatinama su vienodumu. Su tokiu požiūriu susijęs ir įsitikinimas, kad valstybės parama šeimai neva pažeidžia netradicinės seksualinės orientacijos asmenų teises.

Lietuvos socialdemokratų partijos rinkimų į Europarlamentą programoje nutylimas valstybės santykio su seksualinėmis mažumomis klausimas. Tačiau Europos socialistai, deja, dažnai kovą už žmogaus

teises ir lyčių lygybę paverčia ideologine kova prieš šeimą ir santuoką. Tiesa, ir šiuo atveju daug kas priklausau nuo to, kaip konkretus politikas interpretuoja „lyčių lygybės” ideologiją. Pvz., Pavilionienė itin karinga. Ji taip pat buvo viena iš aršiausių dabartinės paramos šeimai priemonių, taikomų Lietuvoje, kritikų. Na, o partijos pirmininkas Butkevičius rinkimų kampanijos metu teigė, jog remia krikščionišką šeimos sampratą.

Subjektyvus vertinimas. Lietuvos socialdemokratams turėtų būti palankus Butkevičiaus kandidatavimas į Prezidentus. Tačiau labai sunku pasakyti, kiek jiems pavyks sutelkti savo rinkėjus, kurių daugumai Europarlamento rinkimai neįdomūs. Veikiausiai socialdemokratai sugebės iškovoti antrą vietą, nusileisdami tik Tėvynės sąjungai. Spėju, jog į EP pateks trys LSDP atstovai. Aišku, kiekvienas toks spėjimas – loterija.

Sutrumpinta

Bernardinai.lt

Aukcione – retas pašto ženklas su Audrey Hepburn

Antradienį, gegužės 26 d., Berlyno „Kempinski Hotel Bristol” viešbutyje įvyko aukcionas, tarp kurio parduodamų daiktų yra retas pašto ženklas, skirtas aktorei Audrey Hepburn.

Organizatoriai nustatė pradinę pašto ženklą – 30,000 eurų. Šis ženklas buvo išleistas 2001 metais Vokietijoje. Serija, kurioje buvo ne tik „Pusryčių pas Tiffany” žvaigždė, bet ir kiti žymus aktoriai – Ch. Chaplin, G. Garbo, M. Monroe – buvo atspausdinta 14-os milijonų egzempliorių tiražu.

Bet netrukus po to, kai ženklai jau buvo atspausdinti A. Hepburn sūnus Sean Ferrer pareiškė, kad tiražas turi būti sunaikintas. Jam nepatiko, kad ženklui buvo panaudota nuotrauka, kurioje aktorė lūpose

laiko cigaretės kandiklį. Aktorės sūnus teigė, kad daugelis tai pavadintų rūkymo propaganda.

Tiražą nuspręsta sudeginti, bet dalis ženklų (30 egzempliorių) su rūkančia A. Hepburn vis tik pateko į „Deutsche Post”. Kažkuris pašto darbuotojas bloką pasisavino. „Turbūt žmogus tiesiog norėjo sutaupyti pašto ženklams ir nesuprato, kokia didelė jų vertė”, – samprotavo aukciono organizatorius Andre Schlegel.

Kolekcionierius, pateikęs vertybę aukcionui, nusprendė likti anonimu, ir nepasakojo, kokiais keliais jam atiteko šis egzempliorius – jau penktas iš trisdešimties galimai egzistuojančių. 2005 metais už vieną iš šių ženklų aukcione Diuseldorfe sumokėta 53,000 eurų.

Balsas.lt

Gydytojui Steponui Biežiui – 120

PETRAS PETRUTIS

Vartant šimtmečio „Draugo“ dienraščio puslapius galima užtikti ir lietuvių gydytojų skelbimų, kuriuose yra dr. Stepono Biežio praktikos kabineto adresas, telefono numeris, priėmimo valandos ir t.t. Jo kabinetas buvo įsikūręs Western ir Kedzie gatvių kampiniame name. Netoli buvo ir jo gyvenamasis namas. Apylinkėje (Marquette Park) gyveno daugybė lietuvių. Tenka manyti, kad daug jo pacientų buvo mūsų tautiečiai. Ilgainiui daug kas pakito. Tikrai, gerokai pasikeitė apylinkė ir jos gyventojai.

St. Biežis gimė 1889 m. kovo 18 d. Bliūdžių kaime, netoli Panevėžio. Baigęs keturklasę Panevėžyje, 1910 m. atvyko į JAV. Ilgai nelaukęs įstojo į Valparaiso universitetą. Po poros metų įgijo bakalaurą laipsnį. Po to persikėlė į Čikagą, kur 1916 m. baigė Chicago College of Medicine and Surgery ir gavo gydytojo diplomą. 1917 m., pašauktas atlikti karinę prievolę, pelnė leitenanto laipsnį.

Jis ilgai buvo Susivienijimo lietuvių Amerikoje daktaru-kvotėju ir tokias pat pareigas ėjo Amerikos Lietuvių Romos katalikų Moterų sąjungoje. Įsisteigus ses. kazimieriečių administruojamai Šv. Kryžiaus ligoninei, buvo jos gydytojų kolektyvo

Dr. Steponas Biežis.

nariu ir vienerius metus šios ligoninės vyriausiuoju gydytoju. Jam teko plačiai pasireikšti Amerikos lietuvių daktarų draugijos ir vėliau Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos (ALGS) veikloje. Už nuopelnus 1967 m. jam buvo suteiktas ALGS garbės nario titulas. Nepamirštama dr. St. Biežio veikla „Margutyje“. Nuo 1935 m. jis buvo nuolatinis žurnalo ir radijo laidos sveikatos patarėjas.

Gydytojas St. Biežis nuo pat studijų Valparaiso universitete uoliai reiškėsi lietuvių spaudoje. Tenka iš-

skirtinai paminėti 1953 m. SLA pastangomis išleistą jo parašytą knygą „Būkite sveiki“. Ši knyga 1955 m. susilaukė antros laidos.

St. Biežio pagrindinis užsiėmimas buvo žmonių gydymas. Tačiau dažnai būdavo galima jį sutikti lietuvių susirinkimuose ir renginiuose.

Jis buvo Amerikos lietuvių tarybos, Lietuvių prekybos rūmų, Lietuvių tautinės sąjungos Korp! Neo Lituania, Panevėžiečių klubo ir kitų organizacijų narys. Taip pat buvo Lietuvių skautų brolijos Rėmėjų draugijos pirmininkas. 1964 m. jis buvo išrinktas „Republican of the Year“, o 1969 m. „Member of Hall of Fame“ Čikagoje.

Čia rašančiajam teko artimiausią susipažinti su dr. Steponu Biežiumi 1956 m., organizuojant Lietuvos pasiektų Europos krepšinio pergalių 20 metų sukakties minėjimą ir ta proga surengtas krepšinio varžybas. Šiose varžybose pagrindinį vaidmenį atliko Lietuvos valstybinės krepšinio rinktinės dalyviai, kurių daugumą sudarė Amerikos lietuviai. Gydytojui St. Biežiui buvo suteikta garbės pirmininkauti rengimo komitetui. Jis įdėjo daug darbo organizuojant šį renginį. Galima prisiminti ir St. Biežio aktyvų dalyvavimą siunčiant Amerikos lietuvių krepšininkus į Lietuvą. At-

mintinas jo įnašas Amerikos lietuvių sportininkų dalyvavime Lietuvos tautinėje olimpiadoje ir ruošiant Lietuvos sportininkų atvykimą į JAV. Nepamirštinas ir jo dėmesys bei parama Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio komandos išvykoms į Pietų Ameriką ir Australiją.

Nebūtų gana pasakius, jog dr. St. Biežis buvo artimas lietuvių skautų bičiulis. Jis buvo vienas pagrindinių asmenų, parodžiusių deramą dėmesį „skautojam“ rengime.

Gydytoją St. Biežį galima rikiuoti tarp JAV pirmųjų lietuvių veikėjų. Jam nebuvo sunku rasti kalbą su visais atvykusiais lietuviais.

Čia rašantis prisimena vieną vakarą, kuomet buvo sušauktas pusiau oficialus lietuvių jaunimo pasitarimas. Tuosyk mes, kaip mėgstame sakyti, „buvome jauni ir gražūs“. Jame, nuoširdžiai kalbėjęs ir kvietęs jungtis į bendrą darbą, gydytojas savo žodį baigė nubraukdamas ašarą.

1938 m. jis buvo apdovanotas Gedimino ordinu.

Gydytojo Stepono ir Onos Biežių sūnus leitenantas Steponas Vitalius Biežis žuvo II pasaulinio karo sukūryje. 1973 m. balandžio 6 d. St. Biežis iškeliavo Anapus.

P. S. Naudotasi LTSC archyvuose saugojama medžiaga ir kt.

Lietuvių gydytojų biuletenio redakcinė komisija. Pirmoje eilėje iš kairės: J. Valaitis, I. Makštutienė, St. Biežis. Antroje eilėje iš kairės: A. Garūnas, V. Tauras ir S. Budrys. 1960 m. nuotrauka.

Lietuviai gydytojai WHFC radijo stotyje, „Margučio“ laidoje. Iš kairės: J. Meškauskas, E. Kaminskas, V. Tauras ir St. Biežis.

Pavasariškas „Santaros“ žurnalo numeris

EDVARDAS ŠULAITIS

Su pavasario vėjais į Čikagą iš Vilniaus atkeliavo kultūros žurnalo „Santara“ 2009 m. dvigubas numeris (58–59). Šis leidinys ilgus metus buvo leidžiamas Kaune, bet jo vyr. redaktoriui Romualdui Norkui persikėlus gyventi į Vilnių, su juo į Lietuvos sostinę iškeliavo ir „Santara“.

Žurnalą skaitant nuo pat pirmųjų jo numerių, buvo proga stebėti jo raidą bei gyvavimo kelią, kuris tikrai nebuvo lengvas. Privačia iniciatyva gimęs leidinys buvo ir yra jo vyr. redaktoriaus R. Norkaus kūdikis, kuriam dabar jau 20 metų. Tačiau jei ne šio vyro užsispyrimas bei didžiulės pastangos, jis tikrai būtų iškeliavęs amžinybėn, kaip ir daugelis kitų leidinių.

Dėkui Dievui, žurnalas išliko ir dar nesiruošia mirti. Tiesą sakant, kai jį Vilniuje pradėjo spausdinti šiuolaikiška leidykla-spaustuvė UAB „Petro ofsetas“, turiniu ir išvaizda jis net pagerėjo.

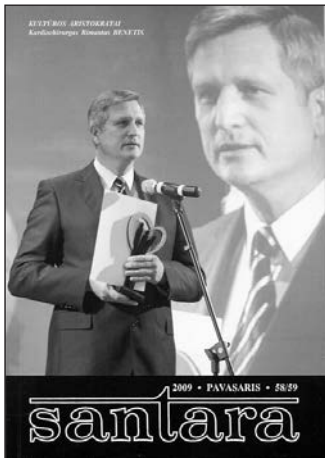
Naująjį „Santaros“ numerį puošia žinomo kardiologo Rimanto Benečio nuotrauka. Pirmieji žurnalo puslapiai skirti šiam medikui, Kauno medicinos universiteto Kardiologijos instituto direktoriui, Širdies centro, širdies, krūtinės ir kraujagyslių chirurgijos klinikos vadovui.

Pasaulinio pripažinimo sulaukęs profesorius dr. R. Benetis sako, kad įvardyti tam, ką esame linkę vadinti pasiekimais, pripažinimu ar net talentu, labiau tiktų paprastesnės sąvokos. Atsakomybė, augimas, bendradarbiavimas, darbas, kardiologija, kompetencija, patirtis, profesionalumas, supratimas, šeima, tėviškė – tai yra svarbiausieji profesoriaus asmenybės raktažodžiai.

Leidinyje daug nuotraukų, poezijos

Šiame žurnalo numeryje skelbiamos žinomo fotografo Romualdo Rakausko nuotraukos. Iliustracijų nestinga ir prie kiekvieno rašinio. Gana įdomios yra Keistuolių teatro fotografijos (jų autorius – Algimantas Aleksandravičius).

Žurnale randame ir rašytojo Alfonso Maldonio, ku-

ris ne taip seniai iškeliavo amžinybėn, poezijos kūrinį. Jį pristato Valentinas Sventickas. Be to, šiame numeryje galima pasiskaityti ir Alekso Dabulskio eiles, pavadintas „Iš ano šimtmečio“.

Gana įdomus Sauliaus Špokevičiaus straipsnis „Adomas Mickevičius: paskutinės gyvenimo valandos“, kuriame pateikiama nauja šio poeto mirties versija.

Taip pat dėmesio vertas čikagiečio medicinos daktaro (ir dailininko) Arūno Plioplio rašinys „Čiurlionis ir abstrakcionizmas – prieštaraujanči nuomonė“.

Pavasariniam „Santaros“ numeryje gausu ir kitos įdomios medžiagos. Tad verta žurnalą įsigyti ir perskaityti.

Žurnalo adresas:
Žygimantų g. 10–6,
LT-01102 Vilnius, Lietuva.
Tel. 8-620-35404.

„Santara“ dabar leidžiama 1,000 egz. tiražu. Kaina nenurodyta.

Beje, šį leidinį jau pradėjo remti SRT remimo fondas. Jo redakcinėje kolegijoje matome gerai žinomus žmones: Valdą Adamkų, Petrą Bražėną, Giedrį Kuprevičių, Vytautą Marcinkų, Laimoną Tapiną, Vladą Vitkauską ir kt.

Suzdalė.

Trans-Sibiro maršruto „karštieji taškai”

Kižai.

Kai kurie keliautojai įveikia visą populiariąjį Trans-Sibiro kelią tam, kad patogiai stebėtų besikeičiančius vaizdus pro traukinio langą. Nebūkite vienu iš jų.

Nuosekliai ir kūrybingai planuojant kelionę pakeliui galima rasti daug daugiau įdomių ir unikalių vietų nei nurodoma turistams brukamame populiariojo kelio variante. Alternatyvus kelionių tinklalapis „The Brave New Traveler” pateikia kelias iš jų.

Kižai

Kižus galima įvardyti kaip medinės architektūros muziejų po atviru dangumi. Nors ši Onegos ežero sala į turistų keliones dažniausiai nepatenka, pamatyti joje tikrai yra ką. Vien salos šventorius yra įtrauktas į UNESCO paveldo sąrašą.

Pagrindinė Kižų cerkvė su 22 kupolais pakeri elegancija ir yra žinoma kaip seniausia Rusijos medine cerkvė, pastatyta dar XIV amžiuje. Kita – Lozorius prisikėlimo cerkvė – garsėja ne ką mažiau. Įstabu pagalvoti, jog abi medinės cerkvės buvo pastatytos nenaudojant vinių ar metalo.

Dar viena lankytina įdomybė – atnaujintas senovinis kaimas, kuris leidžia pažvelgti į tradicinį valstiečio gyvenimą Karelijos regione. Nors anksčiau buvę 12 kaimų ir buvo negailestingai sunaikinti, saloje išliko negausus skaičius gyventojų. Tačiau nesitikėkite ten rasti jokių viešbučių

ar nakvynės namų.

Lengviausia Kižus pasiekti iš Petrazavodsko plaukiant keltu. Besilankantiems dera įsiminti, jog saloje draudžiama... rūkyti.

Suzdalė

Suzdalė yra puiki atsvara Maskvos šurmuliui. Penkių valandų kelionė ir galite atsidurti nykštukiniame bažnyčių miestelyje. O šių čia daugiau, nei rankos pirštų, ir visos priskiriamos vis kitam architektūros stiliui. Sakoma, kad vienu metu miestelyje bažnyčių buvo po vieną 12-ai gyventojų.

Suzdalė priklauso vadinamajam „Aukso žiedui” – miestų, įsikūrusių Siaurės-Rytų kryptimi nuo Maskvos, grandinei. Kiekvienas iš jų suvaidino svarbų vaidmenį Rusijos istorijoje ir kultūroje bei Rusijos ortodoksų bažnyčios formavimesi. Todėl tai nėra vienintelis dėmesio vertas miestelis tame regione.

Krasnojarskas

Trans-Sibiro traukinys Krasnojarską nuo Maskvos pasiekia po 65 valandų. Po tiek kratymosi ateina puiki proga pamankštinti kojas.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad 2009 m. gegužės 25 d., sulaukęs 80 metų amžiaus, šį pasaulį ramiai apleido

A † A ORIGENAS FELIKSAS ROVINSKAS

Velionis gimė ir augo Kybartuose, Amerikoje išgyveno 60 metų. Liko giliame liūdesyje žmona Hanna, sūnus Leonardas su žmona Janet, duktė Irena su vyru Steve, sesuo Elena Rožėnienė su šeima, mirusios sesers Marijos Dailidės šeima, mirusio pusbrolio Algirdo Karaičio šeima, giminaičiai – Rasčiai Čikagoje, giminės Australijoje ir Lietuvoje.

Velionis bus pašarvotas „Hitzeman” koplyčioje 9445 W. 31 St., Brookfield IL. Tel. 708-485-2000.

Lankymo valandos ir atsisveikinimas įvyks ketvirtadienį, gegužės 28 d. nuo 3 v. p.p. iki 8 v. v.

Penktadienį, gegužės 29 d. 8:30 v. ryto velionis bus nulydėtas į Saint John Lutheran bažnyčią, prie 47 St. ir Brainard Ave., La Grange, IL. Po gedulingų pamaldų, Amžinam poilsiui, bus nulydėtas į Lietuvį Tautines kapines.

Liūdinti šeima

Stolbio draustinį, garsėjantį laukine gamta, galima pasiekti Krasnojarsko miesto autobusu. Po visą draustinio teritoriją išsibarsčiusios pilkos uolienos yra giliai išisaknijusios į miestelėnų tradicijas ir folklorą.

Jos taip pat suteikia puikias nemokamo laipiojimo be virvės galimybes. Tik nereikia pamiršti, jog įkopti į uolą gali būti lengva, bet visai kas kita nuo jos nusileisti..

Olchono sala

Keliautojai dažniausiai stabteli Irkutske, bet retas užsuka į Olchono salą – mažą žemės lopinėlį Baikalo ežere.

Tai visiškai nestebina žinant, kad kelionė į ją trunka apie šešias

valandas duobėtais keliais bei vandens transportu, kol galiausiai atvykstama į Kužirą. Kužiras – didžiausia salos gyvenvietė, į kurią tik 2005 m. buvo pradėta tiekti elektra. Geriau vėliau nei niekada.

Smagiausia Olchono saloje apsisitoti tiesiog pas žmones jaukiuose mažose trobelėse su krosnimis. Į nakvynės mokestį įeina visas maitinimas, įskaitant tipinę Baikalo žuvis omulį. Už šį mokestį vietiniai net pagamina ir suruošia priešpiečių krepšelius, svečiams išsirengus apžiūrėti salos.

Jokių dušų – jų nė su žiburiu nerasi. Vienintelis patogumas – tradicinė rusų pirtis, kuri nuplauna visus kelionės vargus.

Balsas.lt

Olchono sala.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Socialinių reikalų skyrius** Le monte maloniai kviečia jus birželio 3 d. į Bočių menę Pasaulio lietuvių centre, kur bus rodomas lietuviškas dokumentinis filmas „Chodkevičių rūmai”. Pradžia – 2 val. p. p.

♦**JAV LB Vidurio Vakarų** apygardos valdyba kviečia visus į apygardos suvažiavimą, kuris įvyks šeštadienį, gegužės 30 d., Pasaulio lietuvių centre. Pradžia – 9 val. r. Daugiau informacijos tel.: 630-243-6302 (Aušrelė Sakalaitė).

♦**Sekminių išvakarėse, gegužės 30 d.**, šeštadienį, 4 val. p. p. visi krikštytieji bei sutvirtintieji Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje kviečiami dalyvauti šv. Mišiose ir šventėje. Kviečiame prisiminti, kur šeimos nariai bei pažįstami tuodu sakramentus priėmė. Apie dalyvavimą prašome pranešti tel.: 630-257-5613.

♦**Jaunimo centro kavinėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, gegužės 31 d.**, Sekminių šventės proga, 12 val. p. p., po šv. Mišių Jėzuitų koplyčioje bus rodomas naujas filmas apie Lietuvą. Galėsite paskanauti restorano „Kunigaikščių užėiga” karštais pietumis. Maloniai kviečiame visus.

♦**Dainininkas Vytautas Šiškauskas**, nenorėdamas rizikuoti užsikrėsti kiaulių gripu, šiuo metu į JAV neatvyks. „Saulutės” planuotas jo koncertas **gegužės 31 d.** PLC atidėtas vėlesniam laikui.

♦**Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont, birželio 6 d.** nuo 10 val. r. iki 8 val. v. vyks Lietuvos diena. Programoje muzikinės ir sporto programos, žaidimai vaikams, veiks nedidelė mugė. Įėjimas – 5 dol. Kviečiame Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį švęsti kartu.

♦**Lietuvių Operos valdyba** praneša, kad J. Strauss operetę „Šikšnosparnis” žiūrovai galės išvysti rugsėjo 13 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Morton gimnazijos auditorijoje, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL 60804.

Galios anksčiau įsigyti bilietai. Telefonai pasiteiravimui: 630-257-6481; 773-547-0542; 773-501-6573; 773-434-7919.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Lietuvos Dukterys kviečia į koncertą „Gyvybės medis” („The Tree of Life”)**, skirtą Lietuvos vardo tūkstantmečiui pažymėti. Koncertas vyks sekmadienį, birželio 7 d., 12:30 val. p. p. Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre, 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, MI 48033. Pasirodys Cleveland jaunimo šokių ir dainų grupės „Naujosios intrigos”, „Švyturys” ir „Švyturiukai”. Auka – 10 dol., vaikams iki 12 metų – 3 dol. Mielai priimsime ir didesnes aukas. Koncerto pelnas skiriamas Lietuvos Dukterų veiklai paremti ir ypač padėti sergančiai Vilmutei.

♦**Pasaulio lietuvių ekonomikos forumas „Konkurencinga Lietuva: inovatyvi ekonomika, efektyvi verslo plėtra ir investicijos”** vyks 2009 m. liepos mėn. 2–3 d. d., Vilniuje. Maloniai kviečiame jus dalyvauti Pasaulio lietuvių ekonomikos forume, reikšmingame Lietuvos verslo ir ekonomikos renginyje, drauge su Lietuvos verslo visuomene pažymint Lietuvos vardo minėjimo Tūkstantmetį. Renginio atidarymas: 2009 metų liepos 2 diena 10 val. r. (Lietuvos laikų) Lietuvos Respublikos Prezidento rūmuose (Simono Daukanto a. 3, Vilnius, Lietuva). Jūsų registracijos anketos lauksime iki 2009 m. birželio mėn. 1 d. Trūksta informacijos? Susisiekite telefonu: +370 5 212 1111 faksu: +370 5 212 262 arba rašykite el. paštu info@plef.lt

♦**Liepos 3–4 dienomis Neringos** stovykloje vyks gegužinė, skirta Neringos stovyklos 40-mečiui pažymėti. Švėskime kartu – atvykite stovyklauti, dalyvaukite jubiliejinėje šventėje, siųskite Neringai maldas ir paramą. Daugiau informacijos ir registracijos anketą rasite tinklalapyje www.neringa.org. Neringos sukaktis bus švenčiama ir Putnam, CT.

Gėlių kilimas Briuselio centrinėje aikštėje Grand Place pražysta kas dveji metai rugpjūčio viduryje. Tai sena tradicija, atėjusi iš šeštojo praejusio amžiaus dešimtmečio. Kiekvieną kartą gėlių kompozicija kitokia. Ją Belgijos floristai labai slepia iki sukūrimo. Pereitais metais (2008 m.) jie savo begonijų kilimą skyrė Viduramžių Prancūzijos gobelenų motyvams. Nuo 1971 metų tai jau 16-asis kilimas. Architekto Mark Schautteet suprojektuotam kilimui „išausti” reikėjo 700,000 įvairiaspalvių begonijų. „Audė” kilimą 100 savanorių talkininkų.

Kilimo atidarymo ceremonijai kompozitorius Gregory Dune sukūrė muzikinį kūrinį.

Nuotrauką atsiuntė **Grażina Kriaučiūnienė**

Milda Arlauskas, gyvenanti **Forney, TX**, pratęsė „Draugo” metinę prenumeratą ir atsiuntė mums 50 dol. auką. Nuosirdžiai Jums dėkojame.

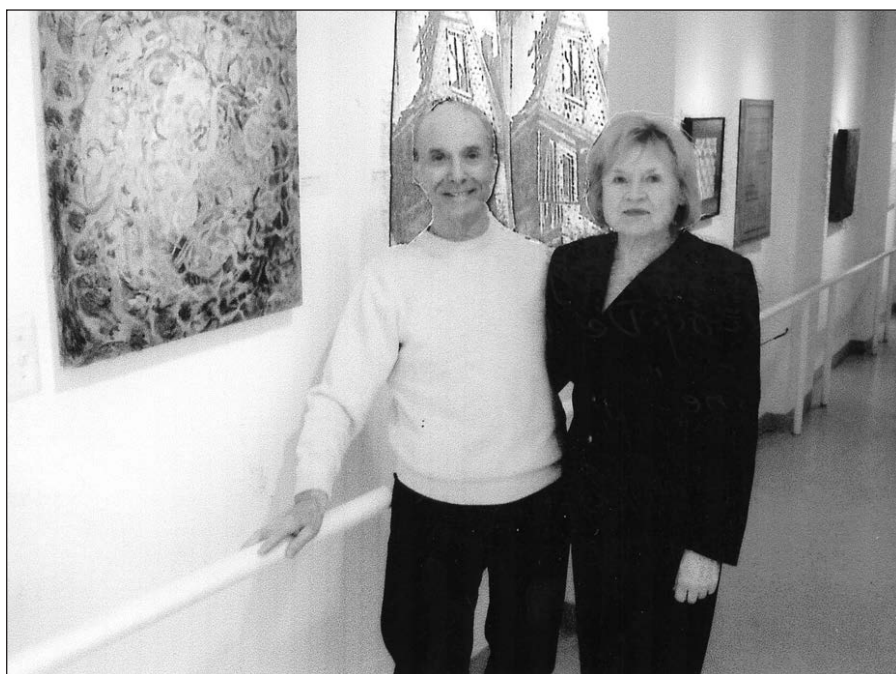

www.dainusvente.org

Visi Šiaurės Amerikos chorų ar dainos vienetų vadovai ir atstovai kviečiami į **IX Dainų šventės Toronte** paruošiamąjį seminarą, kuris bus surengtas Dainavos stovyklavietėje (Manchester, MI, JAV) rugpjūčio 20–23 dienomis.

Seminaras rengiamas IX Dainų šventės muzikos vadovės Dalios Viskontienės rūpesčiu. Seminare bus pristatytas šventės repertuaras, pradėti pasiruošimo darbai. Seminaro vadovė Rita Kliorienė, „Exultate” choro vedėja iš Cleveland, Ohio. Dalyvaus ir svečias Frank Bianchi, Cleveland Orchestra Youth Chorus direktorius, kuris pasidalys savo 30 metų patirtimi. Bianchi dėsto chorinį dirigavimą Baldwin–Wallace Conservatory of Music, Medina, JAV.

Išsamesnę informaciją ir registraciją galite rasti IX Dainų šventės Toronte tinklalapyje: www.dainusvente.org.

Michigan Fine Arts parodos atidaryme, Birmingham, MI, dailininkė Danguolė Jurgutienė prie savo kūrinio „Noktiurnas” su vertinimo komisijos pirmininku dailininku Toni DeBlasi (New York). Nuotrauka iš **D. Jurgutienės** asmeninio albumo

Rinkimai į Europos Parlamentą

Maloniai kviečiame visus 18 metų sulaukusius Lietuvos Respublikos piliečius, gyvenančius JAV Illinois, Ohio, Michigan, Indiana ir Wisconsin valstijose, aktyviai dalyvauti rinkimuose į Europos Parlamentą, kurie vyks 2009 m. birželio 7 d.

Daugiau informacijos apie rinkimus galite rasti LR Generalinio konsulato Čikagoje tinklalapyje www.konsulatas.org ir Europos Parlamento tinklalapyje www.europarl.europa.eu/elections2009

BALSAVIMO VIETOS IR LAIKAS:

LR Generaliniame konsulate Čikagoje, 211 E. Ontario St., Suite 1500, Chicago, IL 60611, balsuoti bus galima:

2009 m. gegužės 27–29 d. – nuo 10 val. r. iki 12 val. p. p., nuo 2 val. p. p. iki 4 val. p. p.;

2009 m. birželio 1–5 d. – nuo 10 val. r. iki 12 val. p. p., nuo 2 val. p. p. iki 4 val. p. p.;

2009 m. birželio 6 d. – nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.;

2009 m. birželio 7 d. – nuo 9 val. r. iki 12 val. p. p.;

Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 balsuoti bus galima:

2009 m. birželio 6 d. – nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.;

2009 m. birželio 7 d. – nuo 9 val. r. iki 12 val. p. p.

Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636 balsuoti bus galima:

2009 m. birželio 6 d. – nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.;

2009 m. birželio 7 d. – nuo 9 val. r. iki 12 val. p. p.

Visais klausimais dėl rinkimų organizavimo maloniai prašome skambinti į mūsų konsulinę įstaigą telefonu: 312-397-0382 ext. 203 arba el. paštu:

vytautas@konsulatas.org.

LR Generalinio konsulato Čikagoje info

Antanas Skridulis, gyvenantis **Daytona Beach, FL**, užsiprenumeravo „Draugą” dar metams ir paaukojo 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.